
DREEVERIEN AJOKOKEEN (DRAJ) JA DREEVERIEN KETUNAJOKOKEEN (DKAJ) SÄÄNNÖT

HYVÄKSYTTY KENNELLIITON VALTUUSTOSSA 26.11.2017.
VOIMASSA 1.8.2018 ALKAEN.

SUOMEN KENNELLIITTO - FINSKA KENNELKLUBBEN RY.

Sisältö

1. Kokeen tarkoitus	4
2. Koelajit	4
3. Osallistumisoikeudet ja rajoitukset	4
4. Jääviys	5
5. Kokeen siirto ja peruuttaminen	5
6. Ylituomari	6
7. Muut tuomarit	6
8. Rotukohtainen arvostelu	6
9. Koeluokat ja käsitteet	7
10. Koiran loukkaantuminen	7
11. Vastuukysymykset	7
12. Kokeen arvosteluperusteet	7
13. Muutokset sääntöihin	9
14. Erimielisyydet ja valitukset	9
15. Pakottavat syyt	9
Dreeverien ajokokeiden yleisohje	10
1. Järjestämisluvan myöntäminen	10
2. Kokeen anominen	10
3. Kokeeseen ilmoittautuminen ja poisjääminen	10
4. Keskuspaikka	11
5. Koemaastot	11
6. Kokeen kulku	11
7. Kokeen tulokset	16
8. Kohtuuton häiriö kokeen aikana	16
9. Palkintotuomarin arvostelun muuttaminen	17
10. Muutokset ohjeeseen	17
Ohje dreeverien ketunajokokeeseen (DKAJ)	18

Dreeverien ajokokeiden palkintotuomareiden ohjeet	20
1. Koeryhmä	20
2. Palkintotuomareiden toiminta kokeen eri tilanteissa ..	24
3. Arvostelukortin täyttäminen	30
4. Koiran ominaisuuksien arvostelu	31
5. Ajoajan pisteet	43
6. Muutokset ohjeeseen	44
Koekauden kestävän ajokokeiden järjestämisohje	44
Paikannuslaitteen käyttö apuvälineenä ajokokeissa	45
Ylituomarin ohjeet ja velvollisuudet	48
Ohje rotukohtaiseen arvosteluun	51
Bassetkerhon alaisten rotukohtainen erityisohje	51
Alppienajokoiran erityisohje	51
Ohje dreeverien ajokokeiden sallittuihin ajoeläimiin	52
Koiranohjaajan toimintaohje	53
Koetoimikunnan toimintaohje	56
Toimintaohjeen soveltamisala, tarkoitus ja ylläpito	56
Koetoimikunta	56
Arvostelukortin täyttöohje	60
Koirakohtaisen pöytäkirjan täyttöohje	62
Kennelpiirin numerot ja kennelpiirin nimi	64
Ajoajan pistetaulukko DRAJ	65
Ajoajan pistetaulukko DKAJ	67

DREEVERIEN AJOKOKEEN (DRAJ) JA DREEVERIEN KETUNAJO- KOEEN (DKAJ) SÄÄNNÖT

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 26.11.2017. Voimassa
01.08.2018 alkaen.

1. Kokeen tarkoitus

Ajokokeiden tarkoituksena on selvittää haukkuen ajavien koirien monipuoliset metsästysominaisuudet jalostusta varten, kehittää harrastajia ja heidän yhteistoimintaansa sekä tarjota kilpailumahdollisuus näiden sääntöjen pohjalta.

Sallitut ajoeläimet ovat jänis ja kettu sekä viranomaisten sallimat muut ajoeläimet sääntöihin liittyvän erillisohjeen mukaan.

Ajokokeissa ei ole tarkoitus vahingoittaa riistaeläintä tai koiraa, eikä altistaa niitä kohtuuttomalle rasitukselle.

2. Koelajit

Ajokokeet voivat olla luonteeltaan yleisiä, yhdistysten jäsenten välisiä, rotujärjestön alaisten rotujen kokeita tai kokeita, joihin osallistumisesta määrätään erillisillä kilpailusäännöillä tai ohjeilla.

3. Osallistumisoikeudet ja rajoitukset

3.1. Oikeudet

Ajokokeeseen saavat osallistua Suomen Dreeverijärjestön ja Suomen Bassetkerhon alaiset rodut, sekä ne rodut jolle Kennelliitto on Suomen Dreeverijärjestön esityksestä antanut osallistumisoikeuden.

Osallistuvan koiran on täytettävä Kennelliiton rekisteröinti-, tunnistusmerkintä- ja rokotusvaatimukset. Lisäksi kokeeseen

osallistuvan koiran tulee olla palkittu FCI:n hyväksymään kenneljärjestön hyväksymässä näyttelyssä täytettyään 9 kuukautta.

Koira saa osallistua Dreeverien ajokokeeseen ja Dreeverien ketunajokokeeseen ilman näyttelytulosta, kunnes se on saavuttanut yhden 1. palkinnon ko. kokeesta

Koetoimikunnan tai ylituomarin on tarkistettava osallistumisoikeus.

3.2. Rajoitukset

Koetoimikunnalla on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärää ilmoittautumisjärjestyksen mukaisesti, jos koejärjestelyt niin vaativat.

Kokeeseen ei saa osallistua.

- 1) Sairas tai vammautunut koira.
- 2) Kantava narttu 30 vuorokautta ennen arvioitua penikointia (arvioitu aika = 63 vrk ensimmäisestä astutuksesta) ja 75 vuorokautta penikoimisen jälkeen. (voimassa 1.1.2024 alkaen)
- 3) Koira, joka ei täytä Kennelliiton antidopingsäännön vaatimuksia.
- 4) Kiimainen narttu muihin kuin koekauden kestäviin ajokokeisiin.
- 5) Koira, joka on vihainen ihmisille tai toisille koirille.

4. Jääviys

Kulloinkin voimassa oleva Kennelliiton yleinen jääviyssääntö (Liitevihko)

5. Kokeen siirto ja peruuttaminen

Kennelliiton kulloinkin voimassa oleva yleinen sääntö. (Liitevihko)

6. Ylituomari

Ylituomarin on oltava Kennelliiton hyväksymä ko. koemuodon ylituomari, jolla on voimassa oleva arvostelu-oikeus. Ylituomarin on oltava Kennelliiton ja Suomen Dreeverijärjestön tai Suomen Bassetkerhon jäsen.

7. Muut tuomarit

Palkintotuomareita on koeryhmässä kaksi. Ryhmänjohtajan tulee olla vähintään 18-vuotias ja palkintotuomarin vähintään 15-vuotias.

7. 1. Palkintotuomarin pätevyys

Palkintotuomarilla on oltava voimassa oleva dreeverien ajokokeen (DRAJ/DKAJ) palkintotuomarikortti ja voimassa oleva arvostelu-oikeus. Palkintotuomarina voi tarvittaessa toimia myös DRAJ/DKAJ-palkintotuomarikurssin suorittanut harjoittelija tai AJOK/BEAJ-kokeen palkintotuomarikortin omaava henkilö, ellei kyseisen kokeen järjestämisohje toisin määrää.

7. 2. Ryhmänjohtaja

Ylituomari nimeää palkintotuomariryhmässä yhden ryhmänjohtajaksi, jonka antamia ohjeita on noudatettava. Ryhmänjohtajalla on oltava DRAJ/DKAJ palkintotuomarikortti ja hänen on oltava joko Kennelliiton, Suomen Dreeverijärjestön tai Suomen Bassetkerhon jäsen, muiden tuomarien on oltava joko Kennelliiton tai sen jäsenyhdistyksen jäseniä.

8. Rotukohtainen arvostelu

Koirien ominaisuudet ja työskentely arvioidaan näiden sääntöjen liitteenä olevien Kennelliiton hyväksymien ohjeiden mukaisesti.

Milloin kokeeseen osallistuu eriotuisia koiria, tuomarin pitää olla perehtynyt riittävästi koemuotoon osallistuvien koirien rodunomaiseen työskentelyyn.

9. Koeluokat ja käsitteet

9.1. Koeluokka

Dreeverien ajokoe on yksiluokkainen, tietylle päivämäärälle myönnetty yksipäiväinen koe, josta käytetään lyhennettä DRAJ tai tietylle päivämäärälle myönnetty yksiluokkainen Dreeverien ketunajokoe, josta käytetään lyhennettä DKAJ.

9.2. Koekauden kestävät ajokokeet

Koekauden 20.8.–28.(29.)2. kestävien ajokokeiden yksityiskohtaiset erillisohjeet on tarkemmin määritelty sääntöihin liittyvissä ohjeissa.

9.3. Suorituksen liittyviä käsitteitä

1) Koiranohjaaja luopuu kesken kokeen	Luopui
2) Tuomari keskeyttää koesuorituksen	Keskeytettiin
3) Koira suljetaan kokeesta	Suljettu

Luopuminen, keskeyttäminen ja sulkeminen määritellään tarkemmin näihin sääntöihin liittyvissä ohjeissa.

10. Koiran loukkaantuminen

Koiran loukkaantuessa on sen koesuoritus keskeytettävä. Päätöksen kokeen keskeyttämisestä tekee ylituomari ja maastossa ryhmänjohtaja, ellei ylituomari ole heti tavoitettavissa. Ryhmänjohtajan on perusteltava keskeyttäminen ylituomarille ensi tilassa. Ennen keskeyttämistä suoritettu arvostelu jää voimaan.

11. Vastuukysymykset

Koiranomistaja vastaa koiralle aiheutuneista ja koiran aiheuttamista vahingoista.

12. Kokeen arvosteluperusteet

12.1. Arvostelu

Ajokokeen lopputulos on ominaisuuspisteiden ja ajoajan pisteiden summa.

Koiran työskentely kokeessa arvostellaan seuraavasti	
Ajoajan pisteet enintään	65 pistettä
Ominaisuuspisteet enintään	35 pistettä

12.2. Ajoajan pisteet

Ajoajan pisteet lasketaan näihin sääntöihin liittyvien ohjeiden mukaisesti.

12.3. Ominaisuuspisteet

Palkintotuomarit arvioivat ominaisuuspisteet koiran suorituksen perusteella eräkohtaisesti asteikolla 0-5 näihin sääntöihin liittyvien ohjeiden mukaisesti.

Lopulliset pisteet saadaan laskemalla tuomarien antamien erien ominaisuuspisteiden keskiarvot yhteen.

Mikäli jotain ominaisuutta ei pystytä arvostelemaan, käytetään viivaa palkintotuomariohjeiden mukaisesti.

Ominaisuuspisteet

1. Haku ennen yöjäljen löytämistä 0–5
2. Ylösottotyöskentely ja äänenanto yöjäljellä 0–5
3. Ajovarmuus ja hukkatyöskentely 0–5
4. Haukku, kuuluvuus 0–5
5. Haukun vaihtelevuus ja kertovuus 0–5
6. Yhteistyö ja tottelevaisuus 0–5
7. Kokonaisvaikutelma 0–5

12.4. Palkintosijaan oikeuttavat pisteet DRAJ- ja DKAJ- koe

Dreeverit

1. palkinto vähintään 75
2. palkinto vähintään 60
3. palkinto vähintään 45

Bassetit

1. palkinto vähintään 60
2. palkinto vähintään 50
3. palkinto vähintään 40

Alppienajokoira

1. palkinto vähintään 40
2. palkinto vähintään 30
3. palkinto vähintään 20

13. Muutokset sääntöihin

Suomen Dreeverijärjestön yleisen kokouksen hyväksymät ja esittämät sääntömuutokset vahvistaa Kennelliiton valtuusto. Näihin sääntöihin liittyvät ohjeet hyväksyy Kennelliitto, Suomen Dreeverijärjestön hallituksen esityksestä.

14. Erimielisyydet ja valitukset

Kennelliiton kulloinkin voimassa oleva yleinen sääntö. (Liitevihko)

15. Pakottavat syyt

Kennelliiton hallitus voi erittäin painavista syistä määrääjäksi rajoittaa kokeisiin, kilpailuihin ja testeihin osallistumista ja antaa näitä koskevia erikoismääräyksiä sekä hyväksyä muita poikkeustoimia tämän säännön osalta.

Sääntöjen liitteenä on Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet (Liitevihko).

DREEVERIEN AJOKOKEIDEN YLEISOHJE

Hyväksytty Kennelliitossa 1.4.2025. Voimassa 1.8.2025 alkaen.

1. Järjestämisluvan myöntäminen

Näitä sääntöjä ja ohjeita noudatetaan Kennelliiton ja kennelpiirin myöntämissä ajokokeissa. Kenneliito myöntää valtakunnalliset mestaruuskilpailut, niiden valintakokeet ja maaoittelut/Pohjoismaiset mestaruuskilpailut. Muiden kokeiden luvat myöntää kennelpiiri.

2. Kokeen anominen

2.1 Kokeen anoja ja järjestelyistä vastaava

Kokeen anoo Omakoira-järjestelmän kautta järjestävä yhdistys (yhdistykset), jonka pitää olla Kennelliiton jäsen. Kokeen järjestelyistä huolehtii järjestävä yhdistys (yhdistykset).

2.2 Anomisen määräaika

Koe on anottava Kennelliiton kulloinkin määräämänä aikana (Liitevihko). Hyväksytty koe tulee järjestää myönnettynä ajankohtana ja vain poikkeustapauksissa se voidaan siirtää tai peruuttaa.

3. Kokeeseen ilmoittautuminen ja kokeesta poisjääminen

3. 1 Ilmoittautuminen

Kokeeseen on ilmoittauduttava järjestäjän määräämällä tavalla.

3. 2 Poisjääminen

Ilman pätevää syytä pois jäänyt on aina velvollinen maksa-

maan osanottomaksun. Päteväksi syyksi poisjäämiseen katsotaan koiran alkanut kiima sekä koiran tai koiranohjaajan sairaus. Poisjäämisestä on ilmoitettava koetoimikunnalle heti esteen ilmettyä.

4. Keskuspaikka

Kokeelle tulee järjestää tarkoituksenmukainen keskuspaikka, joka on sijainniltaan mahdollisimman keskeinen koemaastoihin nähden.

5. Koemaastot

Kutakin koiraa varten on varattava koemaasto. Lisäksi on varattava tarpeellinen määrä varamaastoja. Maastojen tulee olla riittävän laajat ja niiden tulee sijaita tarpeeksi kaukana toisistaan. Käytettävistä koemaastoista päättää koetoimikunta. Ylituomari hyväksyy koemaastot kullekin palkintotuomariryhmälle.

Koe on suoritettava arvotussa koemaastossa. Varamaastoon voidaan siirtyä vain, mikäli olosuhteet ovat muuttuneet sellaisiksi, ettei arvotussa tai sovitussa maastossa voida koiraa koetella. Käytössä olevat varamaastot on nimettävä ennen kokeen alkua.

6. Kokeen kulku

Koe alkaa ylituomarin puhuttelulla ja päättyy ylituomarin loppupuheenvuoroon, tulosten julkistamiseen ja mahdolliseen palkintojen jakoon. Ylituomarin puhuttelu pidetään koepäivän aamuna tai koetta edeltävänä iltana, mikäli järjestelyt sitä vaativat.

6.1 Koirien arvonta maastoihin

Koira osallistuu kokeeseen, jos se on mukana arvonnassa.

Koirat arvotaan maastoihin ylituomarin puhuttelun jälkeen, mikäli järjestelyt eivät vaadi tekemään sitä etukäteen.

Arvonta suoritetaan ylituomarin hyväksymällä puolueetto-

malla tavalla siten, että eri koe-eläinten maastoja ei arvonnassa eritellä toisistaan. Mikäli ilmenee ylivoimaisia järjestyvaikeuksia, ylituomarilla on arvonnän jälkeenkin oikeus siirtää palkintotuomareita ryhmästä toiseen.

Kausikokeessa koiranohjaajalla on oikeus ehdottaa koiralleen koemaastoa koetoimikunnan tai ylituomarin hyväksyttäväksi.

6.2 Koiran koetteluaika

Koetteluaika tulee aloittaa ylituomarin määräämänä koirien irtilaskuaikana, ellei ylivoimainen este aiheuta viivytystä.

Koiran yhteenlaskettu kokonaishakuaika on 240 minuuttia. Koepäivänä on kaksi erillistä ajoerää, joiden pituus on 120 minuuttia ja 60 minuuttia, ohjaajan valitsemassa järjestyksessä.

Toinen erä otetaan, mikäli koiralla on ensimmäisen ajoerän jälkeen hakuaikaa käyttämättä.

DKAJ-tulosta ajatettaessa koiralla on yksi 120 minuutin ajoerä. Koiran koettelu päättyy, kun kokonaishakuaika 240 minuuttia tai ajoerien yhteenlaskettu ajattamisaika DRAJ-kokeessa 180 minuuttia tai DKAJ-kokeessa 120 minuuttia on käytetty.

6.3 Toiminta maastossa

Kulkusuunnan maastossa päättää ryhmänjohtaja kuultuaan maaston tuntevaa ryhmän jäsentä.

Koiranohjaajan kohtuulliset toivomukset otetaan huomioon. Koiran häiritseminen ja auttaminen haun, ajon ja hukkatyöskentelyn aikana on kielletty.

6.4 Haku

Koiran yhteenlaskettu hakuaika koepäivänä on enintään 240 minuuttia. Haun arvostelussa huomioidaan ainoastaan jäniksen, ketun tai muiden lain sallimien ajoeläinten haku.

6.5 Ajo

Koiralla on kaksi ajoerää, Koiralla on yksi 120 minuutin ja

yksi 60 minuutin ajoerä. Koiran ohjaaja valitsee ajoerän pituuden ennen kuin 60 minuuttia on kulunut ensimmäisen ajoerän alkamisesta.

DKAJ-tulosta ajatettaessa koiralla on yksi 120 minuutin ajoerä, katso liitteenä oleva DKAJ-kokeen ohje.

Kun ensimmäinen ajoerä on päättynyt, koira pitää kytkeä välittömästi ja siirtää koemaastossa toiseen paikkaan viivyttelämättä hakemaan eri ajoeläintä.

Ainoastaan haukkuen tapahtuva ajo hyväksytään.

Hukka on silloin, kun koira ei seuraa haukkuen ajoeläimen jälkiä.

Ajoaikaan lasketaan jokainen minuutti, jonka aikana koira on haukkuen ajanut ajoeläintä.

Ajoaikaan ei lasketa sellaista hukkaa, joka on viisi (5) minuuttia tai sitä pidempi tauko ajossa.

Jos ajoerän loppuminuuteilla syntyy hukka, jatketaan erää, kunnes selviää, onko kyseessä sellainen hukka, joka on vähennettävä ajoajasta.

Kun hukan alkamisesta on kulunut vähintään 40 minuuttia, voidaan koiranohjaajan esityksestä siirtyä koemaastossa niin, että koiralla on mahdollisuus löytää uusi ajettava.

Päätös siirtymisestä, tehdään palkintotuomariohjeiden mukaisesti.

Mikäli koiralla on hukka, ja se alkaa hakea toista ajoeläintä, hakutyöskentely arvostellaan kaikilta osin palkintotuomariohjeiden mukaisesti, mutta haku aika lasketaan ajattamisaikaan.

Ajolöysoydeksi todettuja minuuotteja ei lasketa ajoaikaan.

Hyväsoyty ajoaika saadaan, kun ajoerän pituudesta vähennetään hukat ja ajolöysoydeksi todettu aika.

Kun olosuhteista tai muista seikoista johtuen ajo etenee kuumumattomiin, voidaan ajoa seurata tarvittaessa koiran paikan nusslaitteesta.

Paikannuslaitteesta kuunneltu ja todettu ajo merkitään maastokorttiin sahanlaitaviivalla ja hyväksytään koiralle ajoksi, kun koiran suoritus on kaikilta osin pystytty arvostelemaan ajoeran aikana ja palkintotuomarit ovat varmistuneet paikannuslaitteen luotettavuudesta. (Ohje paikantimen käytöstä on toimintaohjeessa.)

6.6 Luopuminen kokeesta

Koiranohjaaja voi luopua kokeesta missä vaiheessa tahansa koetteluajan päättymiseen saakka. Koesuoritus arvostellaan luopumisilmoitukseen asti. Luopumisen syy kirjataan koira-kohtaiseen pöytäkirjaan.

6.7 Kokeen keskeyttäminen

Päätöksen kokeen keskeyttämisestä tekee ylituomari, maastossa ryhmänjohtaja, ellei ylituomari ole heti tavoitettavissa.

Ryhmänjohtajan on perusteltava keskeyttäminen ylituomarille ensi tilassa.

Koe keskeytetään seuraavissa tapauksissa:

- Olosuhteet muuttuvat sellaisiksi, että kokeen jatkaminen merkittävästi vaarantaisi koiran ja ajettavan riistaeläimen terveyttä ja hyvinvointia. Tällaisia olosuhteita ovat koiraa vahingoittava jääkuori, jätynyt lumikerros, kova pakkanen tai helle.
- Koira vahingoittuu kokeen aikana niin, että sen koettelemisen voidaan katsoa merkittävästi vaarantavan koiran terveyttä ja hyvinvointia. Koska merkittävälle vahingoittumiselle ja/tai koiran kipukäytöksen tulkinnalle kyseisessä tilanteessa on vaikea luoda yksiselitteisesti kaikille yksilöille pätevää määrittelyä koiran terveyden ja hyvinvoinnin takaamiseksi, tulee kokeen keskeytyksessä vahingoittumisepäilyissa noudattaa matalan kynnyksen periaatetta.
- Luonnon olosuhteet muuttuvat sellaisiksi, ettei koiran työskentelyä voida arvioida (esim. myrsky).

- Jos toista erää ei voida aloittaa koirasta tai ohjaajasta riippumattomista syistä kahden (2) tunnin kuluessa ensimmäisen erän päättymisestä.
- Pimeän tulo estää kokeen jatkamisen.

Mikäli kokeen viimeinen ajoerä päättyy kohtuuttomaan häiriöön, voidaan koe keskeyttää koiranohjaajan niin halutessa.

6.8 Sulkeminen kokeesta

Koira suljetaan kokeesta:

- Jos se kieltäytyy työskentelemästä.
- Jos se on niin löysä tai antaa ääntä niin vähän, etteivät tuomarit voi seurata ajon kulkua.
- Jos se estää tottelemattomuudellaan kokeen jatkamisen ja toista erää ei voida aloittaa kahden (2) tunnin kuluessa ensimmäisen erän päättymisestä.
- Jos se saa jostain ominaisuusarvostelun kohdasta nolla (0) pistettä.
- Jos se koetteluajana alkaa ajaa poroa ja ajaa sitä yhtäjaksoisesti 30 minuutin ajan ajon toteamisesta tai ajo päättyy poron raateluun. Mikäli koiraa ei saada kytkeä ketyksi, seurataan ajoa koetteluajan päätyttyäkin, jotta nähdään johtaako se sulkemiseen vai ei.
- Kun koiranohjaaja tahallisesti rikkoo sääntöjä tai kytkee koiran ilman palkintotuomarin lupaa tai ei kehotuksesta huolimatta noudata palkintotuomarin ohjeita.
- Kun koiranohjaajasta johtuvista syistä toista erää ei voida aloittaa kahden (2) tunnin kuluessa ensimmäisen erän päättymisestä.
- Jos koiranohjaajan pyynnöstä ylituomarin hyväksymät, ryhmään kuulumattomat henkilöt tahallisesti häiritsevät kokeen kulkua tai palkintotuomarien työskentelyä eivätkä noudata palkintotuomarin antamia ohjeita.
- Jos koira puree toista koiraa tai ihmistä kokeen aikana, on se suljettava pois. Asiasta on tehtävä merkintä

koepöytäkirjan ylituomarikertomukseen ja tehtävä erikseen Kennelliitolle ilmoitus. Menettelyssä noudatetaan Kennelliiton ohjetta koiran käyttäytymisestä tehtävistä ilmoituksista.

7. Kokeen tulokset

7.1 Tuloksen laskeminen

Loppuun viedyssä ja keskeytetyssä kokeessa tulos lasketaan. Jos koira suljetaan tai koiranohjaaja luopuu kesken kokeen, tulosta ei lasketa. Keskeytyksen, sulkemisen ja luopumisen syy merkitään koirakohtaiseen pöytäkirjaan huomautuksia kohtaan.

7.2. Tulosten tarkistus

Kokeen sihteeri tarkastaa kaikki tiedot, laskelmat ja tulokset koetallennusohjelmassa ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi.

7.3. Tulosten lähettäminen

Koetoimikunnan on lähetettävä ylituomarin tarkastamat ja vahvistamat tulokset viikon kuluessa kokeen päättymisestä sähköisesti dreeverijärjestön nimeämän ajokoetulosten vastaanottajan tarkastettavaksi.

8. Kohtuuton häiriö kokeen aikana

8.1 Kohtuuton häiriö

Haun tai ajon aikana voi sattua koirasta riippumaton kohtuuton häiriö, joka keskeyttää koiran koettelemisen.

8.2 Häiriön toteaminen

Jos on aihetta epäillä kohtuuttoman häiriön keskeyttäneen haun tai ajon, palkintotuomarien on viipymättä pyrittävä selvittämään keskeytyksen syy ja toimittava palkintotuomariohjeiden mukaisesti.

Päätöksen kohtuuttoman häiriön hyväksymisestä tekee palkintotuomari.

8.3 Erityistapahtumat

Mahdolliset suurpetojen ja petolintujen vaikutukset koiran käyttäytymiseen kokeen aikana tulee pyrkiä aina selvittämään, ettei tule virhearviointeja. Eläimen laji merkitään koirakohtaiseen pöytäkirjaan.

9. Palkintotuomarin arvostelun muuttaminen

Ylituomarin tehtävänä on valvoa, että kokeessa tarkoin noudatetaan Kennelliiton hyväksymiä dreevereiden ajokokeiden sääntöjä ja ohjeita.

Ylituomarin velvollisuus on muuttaa palkintotuomareiden arvostelua, jos hän erää seurattuaan tai palkintotuomareiden selostuksen kuultuaan on vakuuttunut, ettei arvostelu ole oikeassa suhteessa koiran suoritukseen.

10. Muutokset ohjeeseen

Muutokset tähän ohjeeseen hyväksyy Kennelliitto Suomen Dreeverijärjestön esityksestä.

OHJE DREEVERIEN KETUN-AJOKOKEESEEN (DKAJ)

Hyväksytty Kennelliitossa 16.8.2017. Voimassa 1.8.2018 alkaen.

Dreeverien ketunajokoe (DKAJ) tulokset ajetaan normaaleissa dreeverien ajokokeissa.

Arvostelu suoritetaan ajokokeiden sääntöjen mukaisesti, mutta ajopisteet lasketaan DKAJ kokeen mukaan ja siitä täytetään erillinen koirakohtainen pöytäkirja. Pöytäkirjaan merkitään koetuluskoodiksi DKAJ.

Samassa kokeessa koira voi saada vain yhden valionarvoon vaikuttavan tuloksen.

On huomattava, että ketunajokin voidaan omistajan niin halutessa kirjata DRAJ-tulokseksi, jolloin ajopisteet lasketaan DRAJ-aulukon mukaisesti.

DKAJ tuloksen ajattamisen eri vaihtoehdot:

Vaihtoehto 1: Ensimmäisen erän ajoeläin kettu.

Koiranomistaja voi ilmoittaa valitsevansa DKAJ-tuloksen. Ajopisteet lasketaan DKAJ-aulukon mukaan ja koe lopetetaan, sillä koira ei voi enää saada toista tulosta.

Jos omistaja ilmoittaa valitsevansa DRAJ-tuloksen, koetta jatketaan normaalisti ja molemmat erät huomioidaan arvostelussa.

Vaihtoehto 2: Ensimmäisen erän ajoeläin jänis, 60 min. ja toisen erän ajoeläin kettu, 120 min. Ohjaajalla on mahdollisuus valita DKAJ-tulos, jolloin jänisajo jätetään kokonaisuudessaan huomioimatta arvostelussa. Koirakohtaisessa pöytäkirjassa ensimmäinen ajo merkitään tapahtuneeksi kuten normaalisti, mutta ajominuutteja ja ominaisuuspisteitä ei huomioida. Lisäksi lisätietoihin kirjoitetaan: Ensimmäisessä

erässä ajoeläin jänis. Toisen ajon eli kettuajon ajopisteet lasketaan DKAJ-taulukon mukaan.

Omistaja voi halutessaan valita DRAJ-tuloksen, jolloin molemmat erät huomioidaan normaalisti.

Vaihtoehto 3: Ensimmäisen erän ajoeläin on jänis, 120 min. ja toisen erän ajoeläin on kettu 60 min.

Ohjaajalla on mahdollisuus valita DKAJ-tulos kuten edellisessä vaihtoehdossa, mutta erän pituus on 60 min. Jos koiran omistaja kuitenkin näin haluaa, täytetään koirakohtainen pöytäkirja kuten edellisessä vaihtoehdossa.

Omistaja voi halutessaan ottaa myös DRAJ-tuloksen, jolloin molemmat erät huomioidaan normaalisti.

Ajoeläin on varmasti todettava ketuksi ja valinta on tehtävä välittömästi erän päätyttyä.

Mikäli koira ajaa samassa erässä kettua ja jänistä on kyseessä aina jänisajo.

Koirakohtaiseen pöytäkirjaan merkitään aina todellinen ajoeläin, kirjataan tulos kummaksi tahansa.

Kokeessa tehdään aina vain yksi koirakohtainen pöytäkirja: joko DKAJ tai DRAJ-tulos eikä samassa kokeessa ole mahdollisuutta ajattaa kahta eri tulosta.

KOIRAKOHTAISEEN PÖYTÄKIRJAAN merkitään aina, kummasta tuloksesta on kysymys merkinnällä DRAJ tai DKAJ.

DRAJ ja DKAJ -tulokset on aina merkittävä ERI KOEPÖYTÄKIRJAAN.

Koska kettutulokset ajetaan tavallisissa ajokokeissa, on se myös lähtökohtana, kun osallistuu kokeeseen. DKAJ-tulos voidaan saavuttaa vasta kun ajoeläin on todettu ketuksi.

DRAJ-tulos on lopputuloksena, jos ohjaaja ei ilmoita ottavansa kettutulosta (DKAJ).

DREEVERIEN AJOKOKEIDEN PALKINTOTUOMAREIDEN OHJEET

Hyväksytty Kennelliitossa 1.4.2025. Voimassa 1.8.2025 alkaen.

1. Koeryhmä

Koeryhmän muodostavat palkintotuomarit ja koiranohjaaja. Ryhmän jäseniä ovat myös nimetyt 1–2 palkintotuomariharjoittelijaa ja opas. Koeryhmään kuulumattomat henkilöt, jotka saavat seurata koesuoritusta ryhmänjohtajan valvonnassa, hyväksyy tapauskohtaisesti ylituomari.

1.1 Palkintotuomarin tehtävät

- 1) Palkintotuomarin on aina tuomarin tehtävään lähtiessään otettava mukaan koesäännöt ja todisteet, joista ilmenee hänen pätevyytensä tehtävään. Palkintotuomarin tulisi osallistua ylituomarin puhutteluun.
- 2) Sääntöjä on noudatettava kirjaimellisesti. Palkintotuomariohjeita soveltaessaan on palkintotuomarilla mahdollisuus käyttää harkintaa, kunhan hän pystyy perustelemaan ratkaisunsa, eikä se ole ristiriidassa sääntöjen ja palkintotuomariohjeiden kanssa.
- 3) Mikäli sääolosuhteet muuttuvat koetteluun aikana koemaastossa sellaisiksi, että koettelu voidaan katsoa merkittävästi vaarantavan koiran tai ajettavan riistaeläimen terveyttä ja hyvinvointia, on koettelu keskeytettävä, otettava yhteyttä ylituomariin sekä harkittava mahdollisuutta varamaastoon siirtymisestä. Koska merkittävälle vahingoittumiselle ja/tai koiran kipukäytöksen tulkin-
nalle kyseisessä tilanteessa on vaikea luoda yksiselitteistä kaikille yksilöille pätevää määrittelyä koiran terveyden ja hyvinvoinnin takaamiseksi, tulee kokeen keskeytyksessä vahingoittumisepäilyissä noudattaa matalan kynnyksen periaatetta.

- 4) Palkintotuomarin tulee arvioida koiran työskentelyä oikein. Hän ei saa antaa entisen tuntemuksen, kuulopuheiden, koiranohjaajan puheiden eikä aikaisempien koetulosten vaikuttaa arviointiin. Hänen on otettava huomioon vain se, minkä itse toteaa ja harkitsee oikeaksi. Toisaalta hän voi, niin harkittuaan, oman arviointinsa perusteena pitää myös palkintotuomaritoverinsa havainnot.
- 5) Palkintotuomarin on kartettava liian nopeita johtopäätöksiä ja liiallista itsevarmuutta. Hänen tulee osoittaa eri tilanteissa sopeutumiskykyä ja joustavuutta ja hänen tulee suhtautua muihin ryhmän jäseniin ystävällisesti. Palkintotuomarin on otettava huomioon koiranohjaajan toivomukset, jotka eivät ole sääntöjen vastaisia tai kohutuuttomia eivätkä vaikuta haitallisesti kokeen kulkuun.
- 6) Palkintotuomarin on seurattava koko ajan mahdollisimman tiiviisti koiran toimintaa sitä kuitenkaan häiritsemättä niin haun, ajon kuin hukan selvittelynkä aikana. Eri ominaisuuksien arviointeja ei pidä kytkeä toisiinsa.
- 7) Koira on kytkettävä ensimmäisen ajoerän jälkeen välittömästi ja vietävä viivyttelemättä hakemaan eri ajoeläintä.
- 8) Koiran kokeilun tulee tapahtua arvotussa koemaastossa, ellei koiran seuraaminen pakota ryhmää siirtymään koemaaston ulkopuolelle.
- 9) Varamaastoon voidaan siirtyä, jos koemaaston olosuhteet ovat sellaiset, ettei koiraa voida kokeilla arvotussa maastossa. Varamaastoon siirtymisestä päättää ryhmätuomari, ellei ylituomari ole saapuvilla tai nopeasti tavoitettavissa.
- 10) Jos koira joutuu kokeen aikana vaaraan, koeryhmän jäsenten velvollisuus on ryhtyä heti pelastustoimiin.

1.2 Ryhmänjohtajan tehtävät

- 1) Ylituomarin nimeämä ryhmänjohtaja johtaa koeryhmää ja vastaa siitä, että ryhmä toimii ajokoesääntöjen, annettujen ohjeiden ja hyvän kenneltavan mukaisesti. Ryhmänjohtajan on oltava ylituomarin puhuttelussa, ellei ylituomari ole erityisestä syystä antanut hänelle erivapautta.
- 2) Ryhmänjohtaja huolehtii palkintotuomareiden kellojen tarkistuksesta ennen kokeen alkua. Hän päättää viime kädessä ryhmän yleisestä kulkusuunnasta ja liikkumisnopeudesta, koiran irtilaskun ajankohdasta ja paikasta sekä kytkemisestä ottaen huomioon koiranohjaajan kohtuulliset toivomukset. Ryhmänjohtaja antaa ryhmän jäsenille sijoittumista ja toimintaa koskevat ohjeet. Hän valvoo ja ohjaa myös palkintotuomariharjoittelijoiden työskentelyä. Ryhmänjohtaja huolehtii siitä, että mahdolliset ryhmään kuulumattomat henkilöt eivät häiritse kokeen kulkua tai palkintotuomarien työskentelyä.
- 3) Ryhmänjohtajalla on velvollisuus harkintansa mukaan keskeyttää kokeen aikana vahingoittuneeksi todetun koiran koettelu. Jos koiran vahingoittuminen on niin lievä, ettei koirankoettelemisen voida katsoa merkittävästi vaarantavan koiran tai ajettavan riistaeläimen terveyttä ja hyvinvointia, koetta voidaan jatkaa. Tällöin lievän vahingoittumisen määrittämisessä ryhmänjohtajan tulee kokeen keskeytyksessä vahingoittumisepäilyissä noudattaa matalan kynnyksen periaatetta.
- 4) Ryhmänjohtaja kutsuu tarpeen vaatiessa palkintotuomarit neuvotteluihin. Hän suorittaa palkintotuomarien tekemien merkintöjen vertailun ja laskee koiran käyttämän hakuajan, jäljellä olevan hakuajan sekä ajoajan. Samoin hän merkitsee arvostelukorttiinsa palkintotuomarien eri ominaisuuksista antamien pisteiden keskiarvot ja neuvottelee tarvittaessa arvostelusta toisen tuomarin kanssa.

- 5) Kun koe-erä on päättynyt ja arvostelukortit ovat valmiiksi täytetyt, tulee ryhmänjohtajan näyttää ne koiranohjaajalle.
- 6) Ryhmänjohtaja luovuttaa arvostelukortit ylituomarille ja antaa suullisen selostuksen kokeen eri tilanteista ja arvosteluperusteista. Palkintotuomareiden, tuomarikolaiden ja koiranohjaajan tulisi tällöin olla paikalla. Palkintotuomareiden tulee tarkistaa osaltaan, että koirakohtaiseen pöytäkirjaan tehdyt merkinnät ovat oikein suoritettut ja varmentaa ne allekirjoituksellaan.

1.3 Koiranohjaajaa koskevia ohjeita

Koiranohjaaja, jolla tarkoitetaan koiran omistajaa tai hänen edustajaansa, tulee noudattaa ylituomarin, ryhmänjohtajan ja palkintotuomarin hänelle antamia ohjeita.

Koiralla tulee olla sama ohjaaja koko koepäivän ajan, pakotavissa tapauksissa ohjaajan vaihdon hyväksyy ylituomari.

Koiranohjaaja ei saa millään tavalla auttaa koiraansa eikä ilman palkintotuomarin lupaa puuttua koiransa työskentelyyn eikä kytkeä koiraansa muulloin kuin luopuessaan kokeesta.

Koiranohjaajalla on oikeus päättää kohtuuttoman häiriön keskeyttäessä ensimmäisen ajoerän, jatketaanko erä loppuun vai siirrytäänkö seuraavaan erään.

Kohtuuttoman häiriön keskeyttäessä viimeisen ajoerän, koiranohjaajalla on oikeus päättää, jatketaanko erä loppuun vai keskeytetäänkö koe.

Koiranohjaajalla on oikeus esittää palkintotuomareille kohtuullisina pidettäviä toivomuksia esimerkiksi kulkusuunnasta ja liikkumisnopeudesta, mutta hän ei saa alituisilla toivomuksillaan eikä muutenkaan häiritä palkintotuomareiden toimintaa.

Jos koiranohjaaja ei noudata annettuja ohjeita, rikkoo sääntöjä, häiritsee palkintotuomareiden toimintaa tai esiintyy muuten hyvän tavan vastaisesti, tai hänen pyynnöstään ylituomarin

hyväksymät ryhmään kuulumattomat henkilöt eivät noudata annettuja ohjeita tai häiritsevät kokeen kulkua ja tuomarien toimintaa, ryhmänjohtaja voi sulkea koiran kokeesta. Sulkeminen on heti tilaisuuden tullen ilmoitettava ylituomarille ja esitettävä perusteet tapahtuneelle.

Jos koiranomistaja luopuu kokeesta, hänen on siitä heti ilmoitettava ryhmänjohtajalle. Luopuminen on mahdollista arvonnän vahvistamisen ja koiran koetteluajan päättymisen välisenä aikana.

Jos koiranohjaajan näkemys tapahtumien kulusta on erilainen kuin palkintotuomareilla, hän voi ilmaista käsityksensä maastossa palkintotuomareille ja keskuspaikalla ylituomarille.

Kokeen aikana koiranohjaajan ja palkintotuomareiden välillä tulee vallita hyvä ja luottamuksellinen yhteishenki.

2. Palkintotuomareiden toiminta kokeen eri tilanteissa

2.1 Koiran työskentelyn arviointi

Ajavan koiran kaksi tärkeintä ominaisuutta ovat riistan löytö-kyky ja kyky ajaa sitä pitkänkin aikaa.

Hyvän metsästyskoiran ajotapa on sellainen, että ajettavasta saadaan usein näköhavaintoja.

Koira arvostellaan kahdessa erillisessä erässä. Erän aikana tehdyt havainnot koiran työskentelystä ja ominaisuuksista eivät saa vaikuttaa toisen erän arvosteluun.

Palkintotuomarin tulee tehdä päivän kuluessa arvostelukorttiinsa muistiinpanoja ja väliarvosteluja apusarakkeisiin koiran ominaisuuksista, sekä laskea toisessa erässä käytettävissä oleva haku aika sille varatulle paikalle.

Koiran kunnolla ja iällä taikka aiemmilla saavutuksilla ei ole vaikutusta arviointiin.

2.2 Kohtuuton häiriö

Kohtuuttomaksi häiriöksi katsotaan seuraavat tilanteet, jotka saattavat aiheuttaa koiran kytkemisen ja siirtymisen:

- 1) Ajettava menee louheen tai muuhun sellaiseen paikkaan, josta koira ei voi sitä karkottaa liikkeelle. Ryhmäkään ei saa sitä tehdä.
- 2) Koira hakiessaan tai ajaessaan menee sellaiseen paikkaan, jossa se sekä palkintotuomarin että koiranohjaajan mielestä todennäköisesti joutuu hengenvaaraan kuten vilkasliikenteiselle tielle, rautatielle, heikolle jälle tms.
- 3) Koira ottaa ajettavan kiinni.
- 4) Joku ampuu ajettavan.
- 5) Vieras koira keskeyttää haun tai ajon.
- 6) Vieras koira on yhtynyt ajoon ennen kuin sen erän ajattamisajasta on kulunut 60 tai 30 minuuttia. Jos ko. erän ajattamiseen käytetystä ajasta on kulunut vähintään 60 tai 30 minuuttia, eikä vierasta koiraa yrityksistä huolimatta ole saatu kiinni tai jättämään ajoa, voidaan ajattamista jatkaa, jos vieraasta koirasta ei ole oleellista apua tai häiriötä.
- 7) Kun ajo alkaa niin myöhään, ettei ole riittävän valoisaa ajon seuraamiseen, koe keskeytetään pimeyden tultua. Illalla alkanutta ajoa ei keskeytetä ennen määräaikaa, jos puolet (60 min tai 30 min) ko. ajon ajattamisajasta on tapahtunut valoisana aikana ja palkintotuomarit katsovat siihen saakka saamansa kokemuksen perusteella voivansa arvioida koiran työskentelyä valon puutteessaakin oikein.
- 8) Koiran todetaan hakevan tai ajavan muuta kuin haluttua ajoeläintä. Halutun eläimen haku tai ajo hyväksytään siinä tapauksessa, että palkintotuomari on voinut varmasti todeta, milloin halutun eläimen ajo vaihtui muun eläimen ajoksi. Muulla eläimellä tarkoitetaan kokeessa sallittua ajoeläintä sekä hirveä tai metsäpeuraa.

- 9) Alueella oleva suurpeto tai petolintu häiritsee koiran toimintaa tai on ilmeiseksi vaaraksi koiralle.

Myös muu koirasta riippumaton, palkintotuomarien hyväksymä tilanne voidaan katsoa kohtuuttomaksi häiriöksi.

Jos kohtuuton häiriö on aiheuttanut koiran kytkemisen, tuomari määrää koiran uuden irtilaskupaikan koiranohjaajan esityksestä. Milloin on ilmeistä, että ajossa kohtuuttoman häiriön aiheuttanut tilanne voi uusiutua, ei uusi irtilasku saa tapahtua siten, että sama ajettava päätyy uudelleen ajettavaksi.

Kohtuuttoman häiriön viemä aika

Kohtuuttoman häiriön aiheuttaman keskeytyksen aikaa ei lasketa haku- tai ajattamis aikaan.

Häiriön alkamisen ajankohdan palkintotuomari päättää tilannekohtaisesti tekemiensä havaintojen perusteella.

Häiriön aiheuttaman keskeytyksen aikaan kuuluu myös koiran kiinniotamiseen ja siirtymiseen kulunut aika.

Koiran kiinniotto, siirtyminen ja irtilasku on suoritettava viivyttämättä.

Ajon päättyessä kohtuuttomaan häiriöön koiranohjaaja päättää jatketaanko ajoerä loppuun vai siirrytäänkö seuraavalle erälle, jos se on vielä ottamatta.

Mikäli kokeen viimeinen erä päättyy kohtuuttomaan häiriöön, koiranohjaaja päättää jatketaanko erä loppuun, vai keskeytetäänkö koe.

Mikäli koiranohjaaja päättää jatkaa erän loppuun, koira saa hakea uutta tai ajoeläintä.

Hakuun käytetty aika lasketaan hakuaikaan.

Koira saa ajaa siinä erässä käyttämättä olevan ajattamisajan.

Haku ja ajo arvostellaan kaikilta osin sääntöjen ja palkintotuomariohjeiden mukaisesti.

2.3 Toiminta haun aikana

Koiran päästämistä irti suoraan yöjäljelle tai nähdylle eläimelle on vältettävä, jotta haku kaikilta osin voidaan arvostella ja koiralla on mahdollisuus saada hakunumero. Koira lasketaan irti toisessa erässä sellaisessa paikassa, ettei sama ajettava joudu toistamiseen koepäivän aikana ajettavaksi.

Ryhmänjohtajan tulee päättää, missä vaiheessa ja miten palkintotuomarit hajaantuvat maastoon seuraamaan koiran hakua ja ajon saantia koira häiritsemättä.

Muun eläimen kuin sallitun ajoeläimen hakua ei arvostella. Jos haku todetaan muun eläimen hauksi, koira kytketään. Ks. kohta 2.2.8 Kohtuuton häiriö.

Haun päättyessä muun eläimen hakuun tai ajoon, arvostellaan ainoastaan se osa, mikä on ehditty todeta sallitun ajoeläimen hauksi. Arvostelukorttiin ja koirakohtaiseen pöytäkirjaan merkitään, mistä eläimestä on kyse.

Tuomariryhmän ollessa täysin vakuuttunut siitä, että ko. maastokohdassa ei ole edellytyksiä ylösottoon, tuomarit voivat ehdottaa koiranohjaajalle 90 minuutin haettamisen jälkeen siirtymistä uuteen maastokohtaan tai varamaastoon koira kytkettynä. Mahdollinen siirtyminen tehdään ylituomarin luvalla.

Siirtymisen aikana haettamisaika voidaan pysäyttää ylituomarin harkinnan mukaan.

2.4 Toiminta ajon aikana

Ajon alettua ryhmänjohtaja antaa sellaiset ohjeet ryhmän yhteistoiminnasta, että ajon kulkua ja koiran työskentelyä voidaan mahdollisimman hyvin seurata ja arvioida. Kauaskin loittonevaa ajoa tulee seurata sitkeästi. Palkintotuomareiden suunnitelmallisella liikkumisella, peräänantamattomalla ponnistelulla ja taitavalla maastoon sijoittumisella pyritään siihen, että palkintotuomareiden havainnot täydentävät toisiaan ja antavat oikean kuvan tapahtumien kulusta.

Palkintotuomarit hakeutuvat havaintopaikoille niin kuin metsästäjät passipaikoille.

Palkintotuomarin tulee viipymättä selvittää, ajaako koira liikkeellä olevaa ajoeläintä vai jotakin muuta eläintä vai haukkuuko se vanhoilla jäljillä tai tyhjää. Hänen on pyrittävä näkemään ajettava ja koira sekä tekemään havaintoja niiden jäljistä.

Palkintotuomarin tulee selvittää koiran ajotapa, ajovarmuus, haukkuominaisuudet, hukka- ja estetyöskentelyn laatu sekä koiran ajovaiheen aikana esittämät muutkin ominaisuudet. Jos koira alkaa haukkua suppealla alueella, on sen työskentely aina heti tarkistettava.

Kun hukan alkamisesta on kulunut vähintään 40 minuuttia, voidaan koiranohjaajan esityksestä siirtyä koemaastossa, koiraa kytkemättä niin, että koiralla on mahdollisuus löytää uusi ajettava.

Päätös siirtymisestä voidaan tehdä, kun sen hukan osalta koiran ominaisuudet on arvosteltu eikä hukan selvittelyä kannata jatkaa.

Mikäli koiralla on hukka ja se alkaa hakea uutta ajoeläintä, arvostellaan haku kaikilta osin hausta annettujen ohjeiden mukaisesti, mutta haku aika lasketaan ajattamisaikaan. Uuden ajettavan hausta on kuitenkin oltava ehdottoman varma.

Haukahtelua hukalla ei saa sekoittaa yöjäljellä tapahtuvaan härättelyyn.

Vaikka palkintotuomarin on yritettävä mahdollisimman usein nähdä ajoeläin ja koira pystyäkseen toteamaan etäisyyden ajettavaan, ei hän saa liikehtimisellään tai sijoittumisellaan häiritä ajettavaa tai koiraa. Ajoeläimen ollessa lähellä koe-ryhmän jäsenten on pysyttävä liikkumattomina ja sitten poistuttava riittävän kauas sivuun ennen koiran tuloa, ettei koiran työskentely häiriinny.

Palkintotuomareiden ei pidä asettua ajettavan juoksupaikoille eikä liikkua tarpeettomasti siellä, missä ajo toistuvasti kulkee,

vaan heidän tulee sijoittua seuraamaan tilanteita sopivasta paikasta sivusta, jolloin tapahtumat voidaan arvioida paremmin. Ajoeläimen toteaminen tehdään ensisijaisesti näkö- tai jälkihavainnoista. Mikäli ajettavasta ei saada näkö- tai jälkihavaintoa, määritetään ajoeläimeksi se, jonka koeryhmä ylituomarin kanssa toteaa ajotapahtumien ja paikallisen riistakantojen tuntemuksen perusteella todennäköisimmin olevan kyseessä.

2.5 Poron ajo

Jos koira koetteluaikana alkaa ajaa poroa, on ryhmän jäsenten parhaansa mukaan koetettava saada koira kytketyksi. Mikäli se ei onnistu, ajoa seurataan koetteluajan päätyttyäkin eri havainnoin, vaikka ajoa ei kuultaisikaan, kunnes tuomarit ovat vakuuttuneita siitä johtaako ajo sulkemiseen vai ei.

2.6 Vieraan koiran ajo

Jos vieraan koeryhmän koira ajaessaan saapuu koalueelle, palkintotuomarin tulee merkitä sen ajominuutit muistiin, mikäli se ei häiritse hänen varsinaista tehtäväänsä eikä hänen ryhmässään koeteltavana olevan koiran toimintaa. Vieraan koiran ajoaikaa koskevat merkinnät luovutetaan ao. koeryhmän johtajalle tai ylituomarille ajoajan laskemista varten.

2.7 Kelin määrittely

Keli katsotaan lumikeliksi, kun koemaastossa on lunta niin paljon, että ajoeläimen jälkiä pystyy näön perusteella vaivatta lähes yhtäjaksoisesti seuraamaan siellä, missä ajo tapahtuu. Kova lumikerros katsotaan lumikeliksi, vaikka ei jälkiä voidakaan näön perusteella seurata. Kelin määrittelevät maaston palkintotuomarit. Erimielisyyksien syntyessä tai epäselvissä tapauksissa asian ratkaisee ylituomari. Tulos katsotaan lumikelillä saaduksi, jos koira on ajanut eränkin lumikelillä. Lumikerroksen paksuudeksi merkitään sen upottavan lumikerroksen paksuus, jossa koira joutuu työskentelemään.

3. Arvostelukortin täyttäminen

3.1 Yleisohje

Palkintotuomarin tulee täyttää arvostelukorttinsa huolellisesti. Tuomari täyttää koepäivän aikana kaksi arvostelukorttia, mikäli koiralle jää hakuaikaa käyttämättä ensimmäisen ajoerän päätyttyä.

Tuomari voi varata koepäivän aamuna mukaansa ylimääräisen arvostelukortin erikoistapausten varalta.

Palkintotuomareiden on merkittävä ennen erän alkua arvostelukorttiin koetta koskevat tiedot koemaastosta, -ajasta, koirasta ja koiranohjaajasta.

Erän ensimmäisen irtilaskun tapahduttua palkintotuomari merkitsee arvostelukortin yläreunaan käytettävissä olevan hakuajan ja minuuttitaulukkoon vasempaan reunaan kellonajan mukaiset tunnit.

Koiran arviointiin kuuluvat merkinnät tehdään suorituskohdasta heti apusarakkeeseen, kun aihe on lopullisesti todettu. Tätä yleisohjetta noudattaen merkitään myös koiran irtilaskuajat, ajon alkaminen, ajettavan ja koiran näkeminen ja kaikki muut kokeen kulkuun liittyvät tapahtumat.

3.2 Ajon merkitseminen

Ajo merkitään minuuttitaulukkoon niin, että sen laatu voidaan siitä todeta: sujuva ajo yhtenäisellä viivalla (_____), katkonainen ajo katkoviivalla (-----) , yksittäiset haukahdukset pisteillä ja toisen tuomarin kortista ryhmätuomarin korttiin siirretty ajo sahaviivalla (vvvvvvv).

Yksittäisiä haukahduksia ei lasketa ajoaikaan, ellei todeta koiran etenevän.

Mikäli ilmavainuinen koira ajaa jäljen sivussa tai jälkitarkasti jälkeä, jonka se on ilmavainua käyttäen ajanut, kyseessä ei ole ajolöyisyys. Jälkitarkkaa ajon osaa ei kuitenkaan hyväksytä ajoksi.

Palkintotuomarin tulee pyrkiä mahdollisimman suureen tarkkuuteen ajon kulkua minuuttitaulukkoon merkitessään.

Minuuttitaulukkoon merkitään hukan syy, mikäli se on saatu selville sekä muutkin ajoa koskevat havainnot kuten virheiden laatu ja tapahtuma-aika, näköhavainnot ajettavasta ja koirasta ja koiran työskentely vaikeissa maasto- ja estekohdissa.

3.3 Ominaisuudet ja lisätiedot

Erän päätyttyä ominaisuuksista annetaan numeroarvostelu ja merkitään lisätiedot.

Numeroarvostelussa otetaan huomioon apusarakkeisiin tehdyt arvostelut ja lisätietoihin tehdyt merkinnät.

Apusarakkeisiin merkataan koiran ominaisuuksia työskenteilyn eri tilanteissa kuvaavat tiedot sen mukaan, mikä määritteistä koiran työskentelyä kyseisessä erässä parhaiten kuvaa. Lopullinen arvostelunumero on tuomarin kokonaisarvio koiran ominaisuudesta erän aikana.

Kukin palkintotuomari merkitsee ominaisuuspisteet 0,5 pisteen tarkkuudella.

Ryhmän pisteiksi tulee tuomareiden antamien numeroiden keskiarvo.

Lisätiedot antavat tietoja ulkoisista olosuhteista, joissa koe on suoritettu, kuvaavat koiran ominaisuuksia ja ovat palkintotuomarin apuna ominaisuusnumeroa annettaessa.

4. Koiran ominaisuuksien arvostelu

Koiran eri ominaisuuksien arvostelu suoritetaan eräkohtaisesti 0,5 pisteen tarkkuudella siten, että koiran suoritus arvostellaan asteikolla 0–5.

kiitettävä	5 pistettä	hyvä	4 pistettä
tyytyttävä	3 pistettä	välttävä	2 pistettä
heikko	1 piste	hylättävä	0 pistettä

Jos palkintotuomari ei pysty arvostelemaan jotain ominaisuutta hän merkitsee arvostelusarakkeeseen viivan (–).

4.1 Haku ennen yöjäljen löytymistä

Haun tarkkailussa ja arvostelussa on ensisijaisesti painotettava haun tehokkuutta ja laajuutta maasto-olosuhteisiin nähden. Tällä tarkoitetaan koiran suunnitelmallista, rengastavaa etenemistä siten, että hakukuvio peittää mahdollisimman tehokkaasti koko käytettävissä olevan alueen. Koiran tulee irtautua halukkaasti ja edetä reippaasti mutta rauhallisesti siinä maastossa mihin se päästetään. Koska sorkkaeläinten yökäyttäytyminen ja niiden jättämä öinen jälki eivät ole samanlaisia kuin jäniksellä ja eläimet voivat olla liikkeellä päivälläkin, sorkkaeläinten arvostelussa hakuun tehokas irtautuminen tulee olla eniten painotettu tekijä. Jos koira ei ole jäljellä, sen tulee ottaa yhteys välillä ohjaajaan. Haun tulee olla suunnitelmallista ja rengastavaa. Koira suorittaa haun yleensä jälkitar-kasti ja haun normaali laajuus on yleensä < 400 m maastosta ja riistakannoista riippuen. Sekä liian suppea, että liian laaja haku keskimääräisissä riistatiheyksissä ovat virheellisiä. Jos koira kieltäytyy hakemasta, annetaan sille hausta 0 (nolla) ja suljetaan pois kokeesta.

Mikäli koira löytää jäljet joka kerta niin nopeasti, että haun arvostelu ei ole mahdollista, tulee sille antaa kokeen jälkeen mahdollisuus osoittaa hakutyöskentelyominaisuudet. Koira ei voida sulkea koetteluajan ulkopuolella tapahtuvassa hakunäyttötyöskentelyssä.

Ohjeelliset arviointikriteerit:

Erinomainen

Koira irtautuu hakuun tehokkaasti ja innokkaasti. Haun laajuus jäljettömässä, normaalin peitteisessä maastossa on 200–400 metriä tai yli. Haku on suunnitelmallista ja rengastavaa. Koira ottaa jäljettömässä maastossa säännöllisesti yhteyttä ohjaajaan.

Tyydyttävä

Koira irtautuu hakuun, mutta se vaatii ponnisteluja. Haun laajuus jäljettömässä, normaalin peitteisessä maastossa on 200 metriä tai alle. Haussa on epämääräisyyttä. Koira tukeutuu paljon ohjaajaan, tai ei ota jäljettömässä maastossa yhteyttä ohjaajaan kuin harvakseltaan tai lainkaan.

Heikko

Koira ei irtaudu hakuun ja sen hakutyöskentely on innotonta. Haun laajuus jäljettömässä maastossa on alle 100 metriä. Koira tukeutuu jatkuvasti ohjaajaan.

4.1.1 Haun laajuus

Kirjaus tehdään sen mukaan, millainen koiran haun laajuus on ennen yöjäljen löytymistä.

Kirjausvaihtoehdot ovat:

< 100 m

100–200 m

200–300 m

300–400 m

> 400 m

4.2 Ylösottotyöskentely ja äänenanto yöjäljellä

Jäljen löydettyään koiran tulee työskennellä tarmokkaasti ja älykkäästi ajettavan liikkeelle saamiseksi. Sen tulee tarvittaessa rengastaa ja löytää ulosmenojälki eikä jäädä puurtamaan jäljillä. Sorkkaeläimet voivat olla liikkeellä myös päiväsaikaan, jolloin koiran ylösottotyöskentelyn tulisi olla suoraviivaisen tehokasta. Valkohäntä- ja kuusipeuran ylösottotyöskentelyn arvostelussa työskentelyn suoraviivaisuus on erityisen keskeinen ominaisuus, ja jäljellä puurtamista tulee arvostella ankarasti. Koira voi käyttää sorkkaeläinten jälki-työskentelyssä enemmän ilmavainua kuin jänikselle, mutta työskentelyn tulee olla rauhallista, ja liiallista nopeutta tulee

arvostella ankarasti. Koira vaistoa usein, mistä se voi maastossa löytää riistaa. Ylösoton arvioinnissa on huomioitava olosuhteiden vaikutus vainuun.

Herättely on tietynlainen haukku yöjäljillä tai haettavan eläimen liikkumisesta aiheutuneilla jäljillä. Yksittäiset herättelyhaukut helpottavat saamaan selville, missä koira on ja mitä se tekee ja tulee sen vuoksi laskea koiran ansioksi erityisesti, jos se johtaa ylösottoon. Sorkkaeläimillä ja ketulla koiran herättely voi olla runsaampaa kuin jäniksellä. Hakulöysyydestä on kysymys, milloin herättelyhaukku on niin tiheää, että sen voi sekoittaa ajoon. Jos koira haun aikana antaa niin paljon ääntä, ettei voida olla varmoja, hakeeko vai ajaako se tai jos koira toistuvasti kieltäytyy seuraamasta yöjälkeä, tulee sille ylösotosta antaa 0 (nolla) ja sulkea pois kokeesta.

Ohjeelliset arviointikriteerit:

Erinomainen

Jänis: Koira työskentelee yöjäljellä jälkitarkasti, rengastaen ja sitkeästi. Koira etenee yöjäljellä suunnitelmallisesti ja puurtamatta. Koira herättelee korkeintaan yksittäisin haukkusarjoin.

Sorkkaeläimet: Koira toteuttaa jälkityöskentelyä rauhallisesti, suunnitelmallisesti ja suoraviivaisesti, käyttäen toisinaan apuna ilmapainua. Koira voi herätellä haukkusarjoin.

Tyydyttävä

Jänis: Koira työskentelee yöjäljellä pääosin jälkitarkasti ja rengastaen, mutta se puurtaa muun muassa syönnöskohdissa. Koira käyttää merkittävästi ilmapainua. Koira herättelee tois-tuvin haukkusarjoin tai enemmän.

Sorkkaeläimet: Koira työskentelee haettavan eläimen liikkumisesta aiheutuneilla jäljillä pääosin määrätietoisesti, mutta se puurtaa tai eksyy yöjäljeltä, tai toteuttaa työskentelyä liian nopeasti ja epämääräisesti. Koira herättelee runsaasti.

Heikko

Koira puurtaa yöjäljellä tai haettavan eläimen liikkumisesta aiheutuneilla jäljillä jatkuvasti, hukkaa yöjäljen usein tai jättää yöjäljen selvittämisen. Koira herättelee erittäin runsaasti.

4.2.1 Äänenanto yöjäljellä

Kirjaus tehdään sen mukaan, millaista koiran äänenanto yöjäljellä tai haettavan eläimen liikkumisesta aiheutuneilla jäljillä tapahtuvan työskentelyn aikana on.

Kirjausvaihtoehdot ovat:

Yksittäisesti

Koiran herättelyhaukahdukset ovat yksittäisiä ja esiintyvät, joko pitkin väliajoin tai jotka eivät toistu.

Ei haukkua

Koira ei haukahtele yöjäljellä tai haettavan eläimen liikkumisesta aiheutuneilla jäljillä

Kohtuullista

- a) Koiran herättelyhaukut ovat yksittäisiä ja toistuvat lyhyin väliajoin.
- b) Koira antaa lyhyitä herättelyhaukkusarjoja, jotka toistuvat pidemmin väliajoin.
- c) Koira yksittäistapauksissa antaa pidempiä hakuhauskusarjoja, jotka eivät kuitenkaan toistu.

Runsasta

- a) Koira antaa lyhyitä herättelyhaukkusarjoja lyhyin väliajoin.
- b) Koira antaa pidempiä herättelyhaukkusarjoja, jota toistuvat pidemmin väliajoin.

Hyvin runsasta

Koira antaa pidempiä herättelyhaukkusarjoja, jotka toistuvat lyhyin väliajoin.

Ajonomaista

Koiran herättely on niin runsasta, että herättelyä ei pysty erotamaan ajohaukusta. Tällöin on vaikeaa tunnistaa sitä, onko ajo alkanut ja milloin se alkoi.

4.3 Ajovarmuus ja hukkatyöskentely

Ajon tarkoituksena on ajoeläimen liikkeellä pitäminen eikä nopea eteneminen. Ajon yhtenäisyys muodostuu haukunanon ajanjaksoista, joiden aikana koira etenee ja seuraa ajojälkeä. Hukka on tietty ajotapahtuma ja jos selvittely tuottaa koiralle vaikeuksia tai ei johda tulokseen vaikuttaa se arvosteluun pisteitä alentavasti. Valkohäntä- ja kuusipeuran ajossa hukkien ja katkojen runsaampaa määrää tulee arvostella ankarasti, mikäli kyse ei ole ympäristöllisistä esteistä. Jos hukka selvitetään tarmokkaasti ja järkevästi ei sen perusteella pisteitä lasketa. Jos hukka selvitetään vaikeissa maasto-, tie-, sää-, tai vainuolosuhteissa, voidaan sen perusteella nostaa pisteitä. Koiralle, joka toistuvasti jättää hukkatyöskentelyn ja kieltäytyy palaamasta hukalle, annetaan 0 (nolla) ja se suljetaan pois kokeesta. Maastokorttiin ja pöytäkirjaan merkitään apusarakkeeseen, millainen koiran ajotapa on

Ohjeelliset arviointikriteerit:

Erinomainen

Ajo on yhtenäistä, rauhallista, koira selvittää hukat ja katkokset tarmokkaasti ja nopeasti, rengastaen. Koira selvittää onnistuneesti hukat vaikeissa maasto-olosuhteissa, kuten tiellä.

Tyydyttävä

Ajo on pääosin yhtenäistä, rauhallista, mutta se sisältää hukkia tai katkoja, jotka johtuvat koiran ominaisuuksista. Koira selvittää hukat, mutta niissä on vaikeuksia ja työskentely osin epämääräistä. Tiet ja vastaavat maasto-olosuhteet tuottavat koiralle vaikeuksia hukkatyöskentelyssä.

Heikko

Ajo on katkonaista ja sisältää pitkiä hukkia. Ajonopeus on huomattavan suuri. Koiran hukkatyöskentely on epämääräistä ja tuloksetonta. Koira ei onnistu lainkaan selvittämään hukkaa vaikeissa maasto-olosuhteissa, kuten tiellä. Koira jättää hukat selvittämättä.

4.3.1 Ajotapa

Kirjaus tehdään sen mukaan, millainen ajotapa koiralla on. Kirjaus voidaan tehdä useampaan sarakkeeseen.

Rauhallisen ja jälkitarkan ajotavan tarkoitus on antaa ajettavan käyttää hyväkseen kaikki eksytystemppejensa. Rauhallisella ajotavalla koira saa ajettavankin rauhoittumaan ja pysyy hyvässä yhteydessä siihen. Liika kiihkeys ja nopeus johtavat usein siihen, että koira on huolimaton ja menettää yhteyden ajettavaan ja ajosta tulee katkonaista. Rauhallisesta ajotavasta seuraa yleensä, että ajo tapahtuu yleensä suppeahkolla alueella ja näin saadaan helposti useita ampumatilanteita.

Kirjausvaihtoehdot ovat:

Jälkitarkka

Koira ajaa jälkitarkasti, eikä käytä ilmavainua kuin poikkeustapauksissa.

Ilmavainuinen

Koira käyttää ajossa apunaan runsaasti ilmavainua.

Rauhallinen

Koiran ajovauhti on rauhallinen, tämä ilmenee myös ajettavan käytöksen rauhallisuutena.

Nopea

Koira ajaa nopealla vauhdilla, tämä ilmenee myös ajettavan kiireenä ja hätäilynä ajossa.

Metsästyksellinen

Ajosta saadaan hyvällä sijoittumisella ampumatilanteita.

4.4 Haukku, kuuluvuus

Haukun arvostelussa tulee kuuluvuuden oltava ratkaiseva. Sointuva, täyteläinen ja hyvin kuuluva haukku on erikoisen arvokas, kaksi- tai moniäänisyys lisäansio. Piipittävä tai huonosti kuuluva matala haukku ovat vähäarvoisia. Arvostelussa pitää maasto-, keli- ja tuuliolosuhteet, ottaa huomioon, ilman sumuisuus, metsän tiheys, lumiolosuhteet, liikennemelu tai muut seikat vaikuttavat kuuluvuuteen. Jos haukun kuuluvuus on niin huono, että ajoa ei voi seurata, vaikka on lyhyt etäisyys koiraan tavallisessa maastossa ja tavallisissa olosuhteissa, annetaan koiralle haukusta 0 (nolla) ja se suljetaan pois kokeesta. Tuomari voi käyttää arvostelussa apuna teknisiä apulaitteita, jotta etäisyys tulee varmemmin todettua.

Koiran haukku voidaan arvostella vain, mikäli ajoa on kuultu erässä 20 minuuttia ilman paikannuslaitetta.

Ohjeelliset arviointikriteerit:

Erinomainen

Haukku kuuluu normaaleissa kuuluvuusolosuhteissa yli kilometrin matkalta, tai heikoissa olosuhteissa yli 500 metrin matkalta. Haukku on kaksi- tai moniäänistä.

Tyydyttävä

Haukku kuuluu normaaleissa kuuluvuusolosuhteissa hyvin 300–500 metrin päästä, heikoissa kuuluvuusolosuhteissa haukku häviää merkittävästi. Haukku on pääosin yksiaäänistä tai vain osin kaksiaäänistä.

Heikko

Haukku ei kuulu normaaleissa kuuluvuusolosuhteissa 100–300 metriä kauempaa eikä juuri lainkaan heikoissa olosuhteissa. Haukku on piipittävää tai todella matalaa, ja luonteeltaan yksiaäänistä tai hyvin harvoin kaksiaäänistä.

4.5 Haukun vaihtelevuus ja kertovuus

Ajohaukun tulee olla rauhallista ja tasaista. Haukun kertovuuden pitää olla sellainen, että palkintotuomari voi haukun perusteella seurata ajon kulkua. Haukun tulee olla tiheä ja vaihdella soinniltaan koiran ja ajoeläimen etäisyyden mukaan. Kiihkeä, harva tai jaksoissa annettu haukku ei ole toivottavaa. Koira on löysä, jos se haukun aikana pysyy hukkapaikalla, kertaa jo ajettua jälkeä, ajaa vanhoja jälkiä ilman riistaa tai ajaa jälkiä takaperin. Tällaiselle koiralle tulee antaa vähän pisteitä. Yksittäiset haukut hukalla eivät ole löysyyttä, jos ne johtavat ajoon, mutta niitä ei lasketa ajoaikaan. Haukun niukkuus koiran ollessa hyvässä yhteydessä ajoeläimeen katsotaan liialliseksi tiukkuudeksi. Koiralle, joka on niin tiukka äänenannoltaan, että tuomari vain vaikeasti voi seurata ajon kulkua pitää antaa vähän pisteitä. Jos koira on niin löysä tai tiukka etteivät palkintotuomarit voi seurata ajon kulkua annetaan koiralle haukun luonteesta 0 (nolla) ja se suljetaan pois kokeesta. Maastokorttiin ja pöytäkirjaan merkitään apusarakkeeseen, millaista koiran äänenanto hukan aikana on.

Koiran haukku voidaan arvostella vain, mikäli ajoa on kuultu 20 minuuttia ilman paikannuslaitetta

Ohjeelliset arviointikriteerit:

Erinomainen

Haukun luonne vaihtelee luontevasti kiihkeästä harvempaan yhteyden ajettavaan muuttuessa siten, että haukusta voidaan helposti päätellä koiran yhteys ajettavaan. Koira ei anna ääntä hukalla tai haukahtelee vain yksittäisiä haukahduksia.

Tyydyttävä

Haukku vaihtelee yhteyden ajettavaan muuttuessa, mutta siitä ei voida juurikaan päätellä koiran yhteyttä ajettavaan sen epäjärjestelmällisyyden vuoksi. Koira haukahtelee hukalla haukkusarjoin ja saattaa ajaa lyhyitä matkoja takajälkeen tai kerrata ajojälkeä.

Heikko

Haukku ei vaihtele lainkaan eli se on tasaisesti kiihkeää tai harvaa riippumatta yhteydestä ajettavaan. Koira haukahtelee hukalla runsaasti, ajaa takajälkeä pitkiä matkoja tai kertaa pitkästi ajojälkeä.

4.5.1 Äänenanto hukalla

Kirjaus tehdään sen mukaan, millainen koiran äänenanto hukan aikana on.

Ei haukkua

Koira ei haukahtelee hukalla, ei aja ajettua jälkeä takaperin eikä kertaa ajettua jälkeä.

Yksittäisiä

Koiran hukkahaukahdukset ovat yksittäisiä ja esiintyvät joko pitkin väliajoin tai jotka eivät toistu. Yksittäisiä haukahduksia takajälkeen tai jo ajettulla jäljellä.

Kohtuullista

- a) Koiran hukkahaukut ovat yksittäisiä ja jotka toistuvat lyhyin väliajoin.
- b) Koira antaa lyhyitä hukkahaukkusarjoja, jotka toistuvat pidemmin väliajoin.
- c) Koira yksittäistapauksissa antaa pidempiä hukkahaukkusarjoja, jotka eivät kuitenkaan toistu.
- d) Koira ajaa pieniä matkoja takajälkeen tai kertaa ajettulla jäljellä

Runsasta

- a) Koira antaa lyhyitä hukkahaukkusarjoja lyhyin väliajoin.
- b) Koira antaa pidempiä hukkahaukkusarjoja, jota toistuvat pidemmin väliajoin.
- c) Koira ajaa usein pieniä matkoja takajälkeen tai kertaa ajettulla jäljellä.

Hyvin runsasta

Koira antaa pidempiä hukkahaukkusarjoja, jotka toistuvat lyhyin väliajoin. Koira ajaa pitkiä matkoja takajälkeen tai kertaa ajettua jälkeä.

Ajonomaista

Koiran hukkahaukahtelu on niin runsasta, että sitä ei pysty erottamaan ajohaukusta. Koira ajaa niin harhaan johtavasti takajälkeen tai kertaa ajettua jälkeä, ettei voi tietää milloin koira on oikealla jäljellä.

Numeroa ei anneta, jos ei ole pystytty varmasti toteamaan äänenantoa ajon eri tilanteissa.

4.6 Yhteistyö ja tottelevaisuus

Koiran tulee olosuhteiden edellyttämin väliajoin ottaa yhteys ohjaajaan, milloin se ei ole jäljellä. Koiran tulee kutsusta palata ohjaajan luo hukalta tai päättäneen ajon jälkeen, milloin siihen on yhteys. Erityinen lisäansio on, jos koira palaa kutsusta, kun se on jäljillä tai ajossa. Milloin ilmenee ilmeistä tottelemattomuutta, tulee sitä arvostella ankarasti. Sorkka-eläintyöskentelyssä tottelevaisuutta tulee painottaa ja tottelemattomuutta arvostella erityisen ankarasti.

Ohjeelliset arviointikriteerit:

Erinomainen

Koira ottaa haun aikana yhteyttä jäljettömässä maastossa tapahtuvassa haussa, ja on tällöin ohjattavissa. Koira tulee pois ajosta kutsumalla.

Tyydyttävä

Koira on haun aikana osin ohjattavissa, eikä se välttämättä ota yhteyttä haun aikana. Koira on kytkettävissä ajosta ja hukalta, mutta vaatii lähikontaktin.

Heikko

Koira ei ole haun aikana ohjattavissa eikä ota yhteyttä. Koira ei anna itseään kytkettävän edes hajuttomassa maastossa.

4.7 Kokonaisvaikutelma

Kokonaisvaikutelmasta ilmenee, millainen koira on metsästyksellisesti ollut päivän aikana ja on palkintotuomarin arviointi koiran käyttökelpoisuudesta käytännön metsästyksen. Koiran metsästysinto, viisaus, energisyys ja kestävyys ovat vaikuttavia seikkoja, käyttökelpoisuutta arvosteltaessa. Koiran käsiteltävyys eli luonne (esim. pureminen, aggressiivinen käytös tuomaria kohtaan tai arkuus) huomioidaan arvostelussa. Tuomarin tulee voida vaikeuksista tarkistaa koiran tassut ja tunnistusmerkinä. Jos koiran rakenteessa on jotain sellaista, että se ei kestä normaalia koepäivää, koira puree tuomaria tai on niin arka, että sitä ei saada kytkettyä, annetaan kokonaisvaikutelmasta 0 (nolla) ja se suljetaan pois kokeesta, samoin jos koira saa metsästysinnosta haun tai ajon osalta 0 (nolla) se suljetaan.

Maastokorttiin ja pöytäkirjaan merkitään apusarakkeeseen, millainen koiran metsästysinto on päivän eri tilanteissa ollut.

Ohjeelliset arviointikriteerit:

Erinomainen

Koiran metsästysinto on vähintään normaali ja se selvittää hyvällä innolla myös vaikeat tilanteet. Koira on rakenteeltaan ja luonteeltaan kestävyyskelpoinen käyttökoira, joka edesauttaa koiran hyvää suorittamista päivän aikana.

Tyydyttävä

Koiran metsästysinto on pääsääntöisesti vähintään normaali, mutta sillä on vaikeuksia jatkaa työskentelyä vaikeissa tilanteissa. Koiran rakenteelliset ja luonteelliset ominaisuudet ovat kunnossa, mutta eivät erityisesti edesauta koiran suoritusta.

Heikko

Koiran metsästysinnossa on puutteita. Koiran suoritus kärsii sen rakenteesta tai luonteesta johtuvista seikoista.

Jotta kokonaisvaikutelma voitaisiin arvioida, koiralla on kyseisessä koe-erässä oltava kaikkia koetilanteeseen liittyviä

vaihteita, myös hyväksytyn ajattamiseläimen ajoa. Jos ajoaika koe-erässä on lyhyt, tämä tulee ottaa huomioon kokonaisvai-
kutelmaa alentavana tekijänä. Jos ajoa ei ole lainkaan, koko-
naisvaikutelman arvioinniksi merkitään viiva (-).

4.7.1 Metsästysinto

Kirjaus tehdään sen mukaan, millainen koiran metsästysinto on päivän aikana eri tilanteissa.

Kirjausvaihtoehdot ovat:

Haun aikana

- Innoton
- Puutteellinen
- Normaali
- Kiihtyttävä

Ajon aikana:

- Innoton
- Puutteellinen
- Normaali
- Kiihtyttävä

Jos koiran metsästysinnon arvioksi kirjataan jokin muu omi-
naisuus kuin ”normaali”, tästä on esitettävä koekertomukseen
lyhyt kirjallinen perustelu.

5. Ajoajan pisteet

Ajoajan pisteet lasketaan seuraavan kaavan mukaan

DRAJ-kokeessa

Ajoajan pisteet = $65 \times t/180$
(t = ajoaikojen summa minuutteina)

DKAJ-kokeessa

Ajoajan pisteet = $65 \times t/120$
(t = ajoaika minuutteina)

Pistetaulukko liitteenä.

6. Muutokset ohjeeseen

Muutokset tähän ohjeeseen hyväksyy Kennelliitto rotujärjestöjen esityksestä.

KOEKAUDEN KESTÄVÄN DREEVERIEN AJOKOKEIDEN JÄRJESTÄMISOHJE

Hyväksytty Kennelliitossa 16.8.2017. Voimassa 1.8.2018 alkaen

1. Koe kestää koko koekauden 20.8.–28.2. (29.2.)
2. Kokeen järjestäjänä toimii kennelpiiri. Kennelpiiri voi siirtää kokeen käytännön järjestelyt esimerkiksi piirinsä alueella toimivalle yhdistykselle.
3. Kennelpiiri nimeää koekaudelle kokeen vastaanottavat ylituomarit.
4. Kokeeseen ilmoittaudutaan kennelpiirin nimeämälle ylituomarille järjestäjän määräämällä tavalla, kuitenkin viimeistään koepäivää edeltävänä päivänä.
5. Ilmoittautuminen tehdään sen kennelpiirin nimeämälle ylituomarille, minkä alueella arvostelu aloitetaan.
6. Ylituomari tarkastaa koiran osallistumisoikeuden ja palkintotuomariryhmän arvostelukelpoisuuden sekä määrää irtilaskuajan. Tarvittaessa ylituomari ohjeistaa palkintotuomariryhmän.
7. Koemaaston tulee sijaita sellaisella etäisyydellä ylituomarista, että hänellä on mahdollisuus valvoa koetta.

8. Koepäivän päätyttyä ryhmätuomari antaa puhelimitse ylituomarille selvityksen kokeen kulusta.
9. Kokeen purkutilaisuus pyritään pitämään välittömästi, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa suorituksesta. Ylituomari tarkastaa koiran rokotukset ja tunnistusmerkinnän. Tulos on voimassa, kun ylituomari on vahvistanut sen.
10. Jokainen koesuoritus on erillinen koe, josta täytetään koirakohtainen pöytäkirja ja koepöytäkirja
11. Koejärjestäjän tulee huolehtia siitä, että koetulokset julkaistaan.

Tällä järjestämishjeella täsmennetään dreeverien ajokokeen sääntöjen 9.2 kohta Koekauden kestävät ajokokeet.

PAIKANNUSLAITTEEN KÄYTTÖ ARVOSTELUN APUVÄLINEENÄ DREEVERIEN AJOKOKEISSA

Voimassa 1.8.2025 alkaen.

Yleistä

Tuomariryhmän on ensisijaisesti pystyttävä seuraamaan koiran työskentelyä niin tuntumassa, ettei apuvälineitä tarvita arvostelussa.

Paikannuslaite auttaa tuomariryhmää pääsemään koiran tuntumaan.

Paikannuslaitteen käyttö arvostelun tukena vaatii sen, että vähintään toinen tuomareista tuntee laitteen käytön. Tuomarin on itse todettava tapahtumat laitteesta.

Ennen irtilaskua koiranohjaaja päättää, käytetäänkö paikannuslaitetta arvostelun apuvälineenä.

Mikäli paikannuslaitetta käytetään apuvälineenä, se tapahtuu tuomareiden päätöksen mukaisesti.

Merkintä paikannuslaitteen käytöstä arvostelukorttiin.

Paikannuslaitetta käytetään arvostelun apuvälineenä koiran haun ja haukun arvostelussa, sekä ajon seuraamiseen erityistapauksissa.

Haun seuraamisessa voidaan todeta haun laajuus ja milloin koira löytää yöjäljen. Haukun arvostelun tukena voidaan todeta haukun kuuluvuus. On kuitenkin huomioitava tuulen suunta, maaston muoto, metsän tiheys ja laatu, sekä onko puissa lunta. Tapahtumat ovat kuitenkin kaikissa tapauksissa todennettava maastossa ilman apulaitteita.

Ajon seuraaminen paikannuslaitteesta

Tuomariryhmän on pääsääntöisesti kaikin tavoin pyrittävä asettumaan maastoon niin, että tuomarit kuulevat koiran ajon koko koe-erien viemän ajan ja pystyvät seuraamaan koiran työskentelyä ilman apulaitteiden käyttöä.

Jos paikannuslaitetta halutaan käyttää ajon seuraamiseen, tuomariryhmän on todettava ennen koiran irti laskemista, että puhelimesta soitettava numero on yhteydessä koekoiran pantaan.

Mikäli olosuhteiden tai muiden erityisten seikkojen vuoksi koiran ajo etenee kuulumattomiin, koiran paikannuslaitteeseen voidaan soittaa tai käyttää laitteen ääninäyte-toimintoa. Tuomari kuuntelee tällaisen ajon osuuden puhelimesta ja tekee merkinnät maastokorttiin. Tuomariryhmä merkitsee tarkasti maastokorttiin (sahalaitaviivalla), mikä osuus koiran ajosta on kuunneltu puhelimella.

Ajon edetessä tilapäisesti kuulumattomiin ajoksi voidaan hyväksyä myös paikannuslaitteella ilman laitteeseen soittamista tai laitteen ääninäytetoimintoa saatava tieto, jos seuraavat ehdot täyttyvät:

- Käytössä on numeraalisen arvon tuottava haukkulaskuri.
- Ajoa on kuultu aiemmin ilman paikannuslaitetta ja on voitu varmistua, että haukkulaskuri ilmoittaa todellisia haukkulukemia.
- Paikannuslaitteesta tai muutoin havainnoiden voidaan varmistua, että koira etenee uudella ajettavan jäljellä. Milloin eteneminen on epäselvää tai haukkulaskuri ilmaisee paikallaan tai lähes paikallaan pysyvää haukkua, paikannuslaitteen haukunilmaisimen antamaa tietoa ei voida katsoa ajoksi.
- Haukkulaskurin näyttämät haukkulukemat ovat runsaudeltaan selvästi pääteltävissä ajoksi. Koska haukunilmaisin voi etenkin herkäksi asennettuna virheellisesti ilmaista haukkua myös silloin, kun koira ei todellisuudessa hauku, laitteen ilmaisemia yksittäisiä haukahuksia ei voida laskea mukaan ajoon, ellei sellaisia ole säännöissä määritetyn hukka-ajan (5 min) sisällä useita ajon samalla selvästi loogisesti edetessä johonkin suuntaan.

Mikäli koiran ajoa ei koe-erän aikana kuulla muuten kuin paikannuslaitteeseen soittamalla, ei sitä hyväksytty ajoksi. Kulunut aika luetaan hakuaikaan.

DREEVERIEN AJOKOKEIDEN YLITUOMARIN OHJEET JA VELVOLLISUUDET

Voimassa 1.8.2025 alkaen

Toimintaohjeen soveltamisala, tarkoitus ja ylläpito

Tätä ohjetta sovelletaan dreeverien ajokokeiden sääntöjen kohdassa 9 tarkoitetuissa kokeissa.

Tässä ohjeessa kuvataan menettelytavat Kennelliiton vahvistamissa ajokoe- ja yleisissä säännöissä sekä ohjeissa ylituomarille asetettujen keskeisimpien tehtävien, vastuiden ja valtuuksien soveltamiseksi.

Tämän ohjeen ylläpidosta vastaa SDJ-FDK. Ohjeen tarkastuksesta, hyväksymisestä ja jakelusta vastaa SDJ-FDK.

Yleistä

1. Ajokokeen ylituomarin on oltava Kennelliiton ja joko SDJ-FDK:n tai SBK-FBK:n jäsen, jonka Kennelliitto on valtuuttanut dreeverien ajokokeiden ylituomariksi.
2. Pitääkseen arvosteluoikeutensa voimassa tulee ylituomarin osallistua ylituomarien jatkokoulutustilaisuuteen vähintään joka toinen kerta.
3. Ylituomarin tehtävä on valvoa, että kokeessa tarkoin noudatetaan Kennelliiton ajokokeiden sääntöjä ja huolehtia, että arvostelu suoritetaan mahdollisimman yhdenmukaisesti ja oikein.

Ylituomarin tulee myös huolehtia kaikkien kokeeseen osallistuvien oikeusturvan toteutumisesta.

Toimenpiteet ennen koetta

1. Ylituomarin on varmistauduttava siitä, että koirat on ilmoitettu kokeeseen sääntöjen mukaisena ilmoittautumisaikana.
2. Ylituomarin on valmistauduttava pitämään kokeen alkusi ylituomarin puhuttelu. Puhuttelun kesto on enintään 20 minuuttia. Puhuttelussa on huomioitava koulutukselliset näkökohdat. Ylituomarin tulee lisäksi ohjeistaa tuomareita siitä, että kohdassa, jossa koe on keskeytettävä vahingoittumisepäilyissä, kokeen keskeytyksessä tulee noudattaa matalan kynnyksen periaatetta.
3. Ylituomarin on tarkastettava yhdessä koetoimitsijan kanssa ennen kokeen alkua tuomarien pätevyudet, koirien rokotustodistukset ja tunnistusmerkinnät.
4. Ylituomari voi perustellusta syystä hyväksyä maastoon koeryhmään kuulumattomia henkilöitä (esim. koiranomistaja, tulkki, perheenjäsen tms.)
5. Ylituomari vahvistaa palkintotuomarien sijoittelun koemaastoihin ja nimeää ryhmien johtajat.
6. Mikäli koe joudutaan siirtämään, ylituomarin on päätettävä yhdessä koetoimikunnan kanssa uusi kokeen pitoaika, joka on ilmoitettava kilpailijoille ja kokeen myöntäjälle. Kausikokeessa ylituomari hyväksyy koiran kokeilupäivän siirron.

Toimenpiteet kokeen aikana

1. Ylituomarin on valvottava, että arvonta suoritetaan ehdottoman puolueettomasti ja lopuksi varmistettava arvonnän tulos mahdollisten jääviyskysymysten osalta.
2. Ylituomari alkoon toimiko sihteerinä tai palkintotuomarina muissa kuin pakottavissa tapauksissa ellei kyseessä ole koekauden kestävä ajokoe.
3. Ylituomarin on määrättävä koirien irtilaskuaika.

4. Ylituomarin on seurattava maastoissa koirien suorituksia ja arvostelua pyrkien yhteyteen mahdollisimman monen palkintotuomariryhmän kanssa.
5. Ylituomari ottaa vastaan palkintotuomarien koeselostukset, tarkistaa arvostelukortit ja vahvistaa tapahtuneen arvostelun ja palkintosijan. Koiranohjaajalla on oikeus olla tällöin läsnä.
6. Ylituomari tulee muuttaa palkintotuomarien arvostelua siinä tapauksessa, että hän itse koiran toimintaa seurataan tai palkintotuomarien selostukset kuultuaan on vakuuttunut siitä, että arvostelu ei ole oikeassa suhteessa koiran suoritukseen.
7. Ylituomarin tulee tarkastaa, että sihteerin tekee koira-kohtaisiin pöytäkirjoihin kaikki merkinnät ja laskelmat oikein. Kaikki koe-erät on ehdottomasti kaavakkeisiin merkittävä.
8. Ennen tulosten julkistamista ylituomari tarkistaa tulokset ja varmentaa pöytäkirjat nimikirjoituksellaan ja ylituomarinumerollaan. Ylituomari huolehtii, että koiranohjaajalle annetaan hänelle kuuluva kappale koirakohtaisesta pöytäkirjasta.
9. Ylituomari päättää kokeen pitämällä loppupuheenvuoron, jossa kertoo havainnostaan kokeen kulusta ja kokeen aikana tekemistään havainnoista ja julkistaa tulokset.
10. Ylituomari ottaa vastaan kokeiden aikana mahdollisesti tehtävät valitusilmoitukset, perehtyy niihin mahdollisimman tarkoin ja pyrkii osapuolia kuultuaan heti kaikkia tyydyttävään ratkaisuun.

Ellei hän tässä onnistu ja kirjallinen valitus tehdään sääntöjen määräämällä tavalla, pitää ylituomarin antaa lausuntonsa kokeet järjestäneelle yhdistykselle kymmenen (10) päivän kuluessa.

OHJE DREEVERIEN AJOKOKEEN ROTUKOHTAISEEN ARVOSTELUUN

Hyväksytty Kennelliitossa 16.8.2017. Voimassa 1.8.2018 alkaen

Suomen Bassetkerho ry:n alaisten rotujen rotukohtainen erityisohje

Bassettien liikkumisnopeutta ja hakualueen laajuutta arvioitaessa on huomioitava, että ne ovat hitaasti ajavia koiria.

Rotujen ajuestausta johtuen on joillakin yksilöillä yhteydenpitotarve ohjaajaan yksinajaviksi jalostettuja rotuja suurempi. Tämä ei saa vaikuttaa arvosteluun alentavasti, jos sen työskentely muutoin on metsästysinnoltaan moitteetonta.

Arvosteltaessa bassetin haukkua tulee arvostelussa painottaa haukun kuuluvuutta. Herättely saa olla runsaampaakin kuin dreeverillä, mutta sen tulee selvästi erottua ajohaukusta.

Koirat eivät pääsääntöisesti käytä ilmavainua. Ilmavainun käyttäminen tai käyttämättä jättäminen eivät ole virheellisiä ominaisuuksia.

Alppienajokoiran erityisohje

Alppienajokoiran tulee pitää hyvin yhteyttä ohjaajaan ja sen haun laajuus on yleensä suppeampi kuin ihanteellinen dreeverin haku. Haun aikana ryhmän tulee pysyä paikallaan koiran hakiessa ja siirtyä uuteen paikkaan koiran palatessa ottamaan yhteyttä. Alppienajokoira seuraa yleensä ohjaajaa välittömässä tuntumassa hänen liikkeessaan.

Alppienajokoira on yleensä ns. lyhyt ajuri ja ajot ovat maksimissaan noin 30 min, jonka jälkeen koiran tulee ottaa yhteyttä ohjaajaan ja siirrytään hukkapaikalle jolloin työskentely jatkuu. Jos tässä vaiheessa koira alkaa hakea uutta ajoeläintä arvostellaan se hakuna, mutta ajattamisajan puitteissa.

Alppienajokoiralla hyväksytään ajoeläimeksi villisika. Villisikatöskentelylle on tyypillistä, että sika välillä pakenee koiraa, välillä pysähtyy ja toisinaan saattaa myös hyökkäillä koiraa kohti. Kaikissa näissä tilanteissa annettu haukku lasketaan ajoaikaan. Maastokorttiin ja Koirakohtaiseen pöytäkirjaan merkitään seisontahaukun pituus lisätietoihin. Ajoeläin on todettava varmasti.

OHJE DREEVERIEN AJOKOKEIDEN SALLITTUIHIN AJOELÄIMIIN

Hyväksytty Kennelliitossa 5.6.2019. Voimassa 1.8.2019 alkaen.

DRAJ-kokeessa sallitaan ajoeläimiksi jänis, kettu, metsäkuuris, kuusipeura ja valkohäntäpeura, sekä lisäksi alppienajokoiralle ja Bassetkerhon roduille koekauden kestävässä ajokokeissa villisika. Kokeen järjestäjä voi olosuhteista ja kokeen luonteesta johtuen rajata sallittuja ajoeläimiä.

Koiran ohjaajan tulee ennen kokeen ensimmäistä irti laskua ilmoittaa haluamansa ajoeläimet.

DKAJ-kokeessa ajoeläimeksi hyväksytään vain kettu erillisen ohjeen mukaisesti.

Koirakohtaiseen pöytäkirjaan merkitään aina eräkohtaisesti ajoeläin, joka on todettu.

Koepöytäkirjaan merkitään ajoeläin, jos koira on ajanut josakin erässä kaurista, kuusipeuraa, valkohäntäpeuraa tai villisikaa merkinnällä: ajoeläin sorkkaeläin (s).

DREEVERIJÄRJESTÖN HYVÄKSYMÄT TOIMINTAOHJEET

KOIRANOHAAJAN TOIMINTAOHJE

Voimassa 1.8.2018 alkaen.

1. Dreeverien ajokokeissa koiraa koetellaan koiranohjaajan vastuulla.
2. Koiranohjaajana metsästyskokeessa voi toimia henkilö, joka omaa tarpeeksi hyvän fyysisen kunnon.
3. Koiranohjaaja on kokeen aikana koiran virallinen edustaja riippumatta koiran omistussuhteista. Koiralla tulee olla sama ohjaaja koko koepäivän ajan.
4. Koiran ilmoittaminen kokeeseen on tehtävä säännöissä mainittuna ilmoittautumisaikana.
Ilmoittautuminen on tehtävä kirjallisesti ilmoittautumismaksuineen, ellei kokeen järjestäjän kanssa ole muuta sovittu.
5. Nimeä ilmoittautumisen yhteydessä palkintotuomarit, mikäli koeilmoituksessa näin on edellytetty.
6. Koekauden kokeessa esittämäsi tuomarit suorittavat koirasi arvostelun, joten huomioi jääviyssäännön rajoitukset. Toisella tuomareista on oltava ryhmätuomarin pätevyys.
7. Koekauden kokeessa sinulla on oikeus päättää koirasi kokeilupäivä ja esittää, että kokeilu tapahtuu ennalta ilmoittamassasi koemaastossa.
8. Kokeen järjestäjät ilmoittavat koiranomistajalle, onko hänen koiransa voitu hyväksyä ko. kokeeseen ja myönteisessä tapauksessa kokoontumispaikan ja -ajan, samoin majoittumis- ja ruokailumahdollisuudet.
9. Saavu ajoissa koepaikalle, vähintään ½ tuntia ennen ylituomarin puhuttelua.

10. Esitä koetoimikunnalle koiran rekisterikirja, rokotustodistukset ja mahdollisesti muut tarvittavat asiakirjat.
11. Seuraa tarkoin ylituomarin puhuttelua, koska tässä tilaisuudessa saadaan toimintaohjeet kokeen ajaksi.
12. Koiranohjaajan tulee tarkoin noudattaa niitä ohjeita, joita ylituomarin puhuttelussa on annettu sekä koesuorituksen aikana palkintotuomarien antamia ohjeita.
13. Ylituomari voi perustellusta syystä hyväksyä koeryhmääsi ulkopuolisia henkilöitä seuraamaan koiran koettelua, mikäli niin haluat.
14. Esitä palkintotuomareille toivomuksesi irtilaskupaikasta ja kulkusuunnasta. Muista, että mikäli koira lasketaan hakemaan suoraan yöjäljelle, se ei voi saada hakunumeroa.
15. Anna palkintotuomarien suorittaa arvostelu häiritsemättä sitä liiallisilla toivomuksillasi.
16. Älä turhaan selvittele koirasi aikaisempia ansioita ja koemenestystä.
17. Palkintotuomarit esittävät sinulle arvostelukorttinsa koe-erän jälkeen. Ilmoita mielipiteesi koirasi saamasta arvostelusta.
18. Muista, että saat kytkeä koirasi vain palkintotuomarin luvalla, luopuessasi kokeesta tai koiran joutuessa erityiseen vaaratilanteeseen.
19. Mikäli luovut kokeesta, palkintotuomarit arvostelevat koiran kaikki ominaisuudet luopumisilmoitukseesi saakka, mutta lopputulosta ei lasketa. Luopumisilmoituksen tekemisestä teet päätöksen yksin sinä.
20. Kuljeta palkintotuomariryhmä kohtuullisen ajan kuluessa keskuspaikalle koiran koettelun päätyttyä, vaikka koiraa ei saataisikaan kytketyksi.
21. Sinulla on oikeus olla läsnä, kun palkintotuomariryhmä luovuttaa arvostelukortit ylituomarille.

22. Kun olet saanut kappaleesi koirakohtaisesta pöytäkirjasta, tarkista se huolellisesti.
Jos havaitset siinä virheitä, ota yhteys ylituomariin Kennelliiton ohjeen mukaisesti.
23. Ylituomarin hyväksymästä sääntöjen mukaisesta lopuarvostelusta ei voi valittaa. Muista syistä syntyneet erimielisyydet on viipymättä ilmoitettava ylituomarille kirjallisesti ennen kokeen päättymistä. Koe katsotaan päättyneeksi tunnin kuluttua tulosten julkaisemisesta. Tämän jälkeen tehtyä valitusta ei käsitellä.
24. Osallistu kokeen päätöstilaisuuteen.
25. Käyttäydy kokeessa esimerkillisesti tuomariryhmää, opasta, toisia koiranomistajia ja kaikkia muitakin läsnäolijoita kohtaan, niin kuin toivoisit heidän käyttäytyvän sinua kohtaan.

KOETOIMIKUNNAN TOIMINTAOHJE

Voimassa 1.8.2018 alkaen.

Toimintaohjeen soveltamisala, tarkoitus ja ylläpito

Tätä ohjetta sovelletaan dreeverien ajokokeissa ja siinä annetaan koetoimikunnalle menettelytavat keskeisimpien vastuiden ja velvollisuuksien osalta.

Tämän ohjeen ylläpidosta vastaa SDJ-FDK. Ohjeen tarkastuksesta, hyväksymisestä ja jakelusta vastaa SDJ-FDK.

Koetoimikunta

Kokoonpano:

puheenjohtaja eli koepäällikkö
jahtivouti, samalla varapuheenjohtaja
koetoimitsija, sihteeri ja rahastonhoitaja
huoltopäällikkö

Kokeiden suuruudesta ja paikallisista olosuhteista riippuen voidaan tehtäviä jakaa useammille, esim.

rahastonhoitaja
kuljetuspäällikkö
majoituspäällikkö
muonituspäällikkö

Toimenpiteet ennen koetta

1. Koetoimikunnan muodostaminen
2. Koecanomuksen laadinta
koelaji: yleinen vai rajoitettu

3. Tarvikkeiden tilaaminen:
arvostelukortit
koirakohtaiset pöytäkirjat
koepöytäkirjat (ATK 3 ja ATK 4)
koesäännöt
kartat
4. Kokeesta tiedottaminen
5. Koetoimikunnan alustava kokous:
maastojen varaaminen (oppaat)
tuomarien varaaminen
ylituomari ja hänen varamiehensä
sopivan keskuspaikan varaaminen
osanottomaksun määrääminen
palkintojen hankinta
kiertopalkinnot
lahjoitukset
keräys
ostaminen
lehti-ilmoitukset
pyyntö olla häiritsemättä koetta
kokoontumisajan määrääminen keskuspaikkaan
(koetoimikunta, osanottajat ja tuomarit)
6. Ilmoittautumisten vastaanotto
järjestäjän ilmoittamalla tavalla
osanottomaksu seuraa ilmoittautumista
ilmoitus osanottajille kokeeseen pääsystä
7. Tuomarien varmentaminen
2–3 varamiestä
8. Taulukkojen valmistaminen
koe- ja tulostaulu
9. Täytetään henkilötietojen osalta koirakohtaiset pöytäkirjat

10. Koetoimikunnan lopullinen kokous

todetaan osanottajat ja varmistetaan, että jokaisessa maastossa on tuomari tai opas, joka todella tuntee maaston.

määrätään lopullisesti käytettävät koemaastot ja varomaastot

sijoitetaan alustavasti tuomarit maastoihin ylituomarin kanssa

tarkistettava pätevyys, otettava myös huomioon maaston tuntemus ja tuomarien kyky liikkua tarvittaessa nopeastikin maastossa

todetaan majoitus- ja muonitusjärjestelyt

tarkastetaan koirien rokotustodistukset ja tunnistusmerkinnät

selvitetään ylituomarille paikalliset olosuhteet, tiekysymykset jne.

Toimenpiteet kokeen aikana

1. Kokeen avaaminen
2. Ylituomarin puhuttelu
3. Määrätään irtilaskuaika
4. Maastojen selostus ja koirien arpominen
kartan avulla selvitetään koemaastot, siirtymismatkat, vaaralliset tiet ja talvella virtapaikat jne.
arpomisen yhteydessä tarkistetaan kunkin maaston tuomarit ja mahdolliset jääviydet
jaetaan tuomareille arvostelukortit (myös ylimääräinen)
5. Ylituomarin kuljetus ja opastus maastoissa
ryhmille ei saa etukäteen ilmoittaa ylituomarin tulosta, vaan ylituomari tarkkailee toimintaa useassa maastossa ja tekee havainnoistaan merkinnät omaan arvostelukorttiinsa
6. Koirakohtaisen pöytäkirjan täyttö, tulosten laskeminen ja tarkastaminen

7. Palkintojen järjestäminen
8. Koepöytäkirjan täyttäminen (lomake ATK3 ja ATK4)
3 kpl:na
9. Koirakohtaisen pöytäkirjan osan jakaminen koiranohjaajalle
10. Tulosten julkistaminen ja palkintojen jako

Toimenpiteet kokeen jälkeen

1. Tulosten toimittaminen lehdistölle ja rotujärjestön nettisivuille
2. Pöytäkirjojen lähettäminen piirin pöytäkirjantarkastajalle 7 vrk:n kuluessa
3. Maksetaan kokeen aiheuttamat maksut

DREEVERIEN AJOKOKEEN ARVOSTELUKORTIN TÄYTTÖOHJE

1. Käytä kortin täyttämiseen lyijykynää. Tee merkinnät selvästi ja täsmällisesti. Muista, että hyvin ja huolella täytetty kortti antaa selkeän käsityksen koe-erän tapahtumista. Mikäli haluat muuttaa tekemiäsi merkintöjä, älä hankaa vaan viivaa entinen merkintäsi yli ja tee viereen uusi merkintä.
2. Merkitse ennen erän alkua korttiin koepäivää, maastoa, koiraa, koiranohjaajaa sekä erää koskevat tiedot.
3. Tee lisätietojen olosuhdemerkinnät erän päättymisen jälkeen. Arvioidaan olosuhteet erän aikana keskimäärin.
4. Merkitse hakutaulukon vasempaan reunaan irtilaskuajan mukaiset täydet tunnit.
5. Mikäli kyseessä on toinen erä merkitse kortin yläreunaan ensimmäisessä erässä käyttämättä jäänyt haku aika.
6. Merkitse hakutaulukkoon koiran irtilasku aika, havainnot koirasta, mahdollinen yöäljen löytyminen, havainnot muista eläimistä sekä mahdolliset häiriötekijät. Käytä tarvittaessa Lisätiedot-kohtaa.
7. Mahdollisen koiran kytkemisen jälkeinen uusi haku sekä kohtuuttoman häiriön jälkeinen haku merkitään kellonajan mukaisesti myös hakutaulukkoon. Käytä aina uutta arvostelukorttia kohtuuttoman häiriön jälkeen.
8. Hakuajan pituuden määrittelyn helpottamiseksi voit käyttää laskutoimituksiin hakutaulukon oikeassa reunassa olevia rivien mukaisia apuviivoja. Käytetty haku aika, sekä käyttämättä jäänyt haku aika merkitään omiin kohtiinsa.
9. Merkitse ajon alkamisaika selvästi haku- ja ajotaulukkoon, jonka jälkeen voit laskea siihen asti käytetyn hakuajan. Tee ajotaulukon vasempaan reunaan tuntimerkinnät hakutaulukkoa vastaavasti.

10. Vedä ajoa osoittava viiva täysin minuutein, aloittaen ja lopettaen viiva ehdottomasti oikean minuutin kohdalle. Tee merkinnöistä mahdollisimman hyvin ajon kulkua kuvaava.
Merkitse kaikki ajoa koskevat havainnot ajotaulukkoon. Käytä tarvittaessa Lisätiedot-kohtaa. Laske ajoajat rivikohtaisesti, jonka jälkeen rivit lasketaan yhteen.
11. Tee tarvittaessa ominaisuuspistetaulukon apusarakkeisiin väliarvosteluja, joita voit käyttää määrittäessäsi lopullisia ominaisuuspisteitä.
12. Arvioi ja merkitse ominaisuuspisteet koko koe-erän huomioiden 0,5 pisteen tarkkuudella.
13. Ryhmätuomarin korttiin siirretään palkintotuomarin kortista ajoaika, jota ryhmätuomari ei ole kuullut. Ryhmän toteama ajoaika merkitään ao. kohtaan.
14. Merkitse lisätiedot käyttäen numeroita asteikolla 5–0, lukuun ottamatta olosuhteista annettavia lisätietoja, jotka rastitetaan.
15. Neuvottele lisätietomerkinnöistä palkintotuomaritoverisi kanssa ennen niiden merkitsemistä.
Merkitse vain ne lisätiedot, jotka olet voinut varmasti määritellä.
16. Mikäli toimit ryhmätuomarina merkitse rasti ao. ruutuun.
17. Lopuksi tarkista tekemäsi merkinnät ja muista allekirjoitus.

DREEVERIEN AJOKOKEIDEN KOIRAKOHTAISEN PÖYTÄKIRJAN TÄYTTÖOHJE

1. Käytä teräväkärkistä kynää. Huomaa, että merkintöjen on oltava luettavia myös pöytäkirjan alimmassa kopiossa.
2. Älä kirjoita pöytäkirja alustana mitään, sillä kynänjälki ulottuu paperin läpi. Kirjoita tekstaamalla ja selvästi.
3. Täytä pöytäkirja täydellisesti. Koiraa koskevat tiedot saat koiran rekisterikirjasta, joka on oltava aina kokeessa mukana. Varsinaiset koetiedot kirjoitat tuomareiden arvostelukorteista.
4. Muista, että koepöytäkirjan tiedot kiinnostavat tavattomasti koiranomistajia ja että täyttämäsi pöytäkirja välittää tiedot koiran suorituksesta muille koiraharrastajille sekä lisäksi jalostustoimikunnan käyttöön. Ole siis huolellinen!
5. Mikäli olet tehnyt virheellisen merkinnän pöytäkirjaan, niin yliviivaa se ja tee viereen selvästi luettava uusi merkintä. Älä suttaa.
6. Merkitse koiran rotukoodi.
7. Käytä keskuspaikan nimenä kuntaa johon koe on myönnetty.
8. Kirjoita koepäiväksi koiran koettelupäivä.
9. Kirjoita koirien nimiin mahdollisesti kuuluvat kennelnimet, mutta ei valionarvoja.
10. Merkitse koiran rekisterinumero ehdottomasti oikein. Vanhempien rekisterinumeroita ei tarvita.
11. Omistajan nimi lyhyesti ja kotikunta. Ei siis postitoimipaikan nimeä, mikäli se poikkeaa kotikunnan nimestä. Ohjaajan nimi omalle riville, mikäli on eri henkilö kuin omistaja.

12. Rokotustodistuksen ja tunnistusmerkinnän tarkistamisesta ja hyväksymisestä merkitään rastit ao. kohtaan.
13. Kirjoita lyhyt kuvaus kokeen tapahtumista. Numeroilla arvosteltavia asioita ei tarvitse toistaa.
14. Koko koetta koskevat huomautukset (esim. luopuminen) merkitään kohtaan lisätietoja.
15. Kirjoita lisätiedot kohtaan tulevat tekstit mahdollisimman lyhyesti.
16. Kohtuuttoman häiriön sattuessa merkitään erän haku- ja ajoajat lisätietoihin (esim. 1. Haku 27+30 Ajo 95+25 ajettava louheen)
17. Palkintotuomarien allekirjoitukset sekä nimen selvennykset.
18. Kortin (K) ja tehtävään riittävän jäsenyyden tarkistus merkitään ruksilla kyseiseen kohtaan: ryhmätuomarilla (SKL, SDJ, SBK) ja toisella tuomarilla (SKL, SDJ, SBK tai SKL:n jäsenyhdistys).
19. Ajoajan pisteet lasketaan vain silloin, kun koe viedään loppuun.
20. Ominaisuuksien pisteet lasketaan aina, vaikka koiranomistaja olisi luopunutkin kokeesta. Merkitään aina sadasosapisteinä ja käytetään korotusta lähimpään sadasosaan. Pisteet saadaan laskemalla erien ominaisuuspisteiden keskiarvot.
21. Loppupisteiden yhteissumma lasketaan vain silloin, kun koe viedään loppuun tai keskeytetään.
22. Jos koiranomistaja luopuu tai koira suljetaan, ei lasketa ajoajan pisteitä, ominaisuuspisteitä yhteensä eikä loppupisteitä, vaan näihin kohtiin merkitään viiva.
23. Palkintosijaa merkittäessä käytetään arabialaista numeroa. Viivaa (–) käytetään silloin kun koiranomistaja luopuu kokeesta tai jos koira suljetaan.
24. Ylituomarin allekirjoitus ja ylituomarinumero vahvistaa merkinnät oikeiksi.

KENNELPIIRIN NUMEROT JA KENNELPIIRIN NIMI

- 01 Etelä-Hämeen kennelpiiri ry.
- 02 Etelä-Pohjanmaan kennelpiiri ry.
- 03 Kainuun kennelpiiri ry.
- 04 Keski-Pohjanmaan kennelpiiri ry.
- 05 Keski-Suomen kennelpiiri ry.
- 06 Kymenläänin kennelpiiri ry.
- 07 Lapin kennelpiiri ry.
- 08 Varsinais-Suomen kennelpiiri ry.
- 09 Pohjois-Hämeen kennelpiiri ry.
- 10 Pohjois-Karjalan kennelpiiri ry.
- 11 Pohjois-Pohjanmaan kennelpiiri ry.
- 12 Pohjois-Savon kennelpiiri ry.
- 13 Salpausselän kennelpiiri ry.
- 14 Satakunnan kennelpiiri ry.
- 15 Suur-Savon kennelpiiri ry.
- 16 Uudenmaan kennelpiiri ry.
- 17 Vaasan kennelpiiri ry. – Vasa kenneldistrikt rf.
- 18 Ålands kenneldistrikt rf.
- 19 Helsingin seudun kennelpiiri ry.

AJOAJAN PISTETAULUKKO DRAJ

Ajoaika yht.	Pisteet	Ajoaika yht.	Pisteet	Ajoaika yht.	Pisteet
1	0,36	61	22,03	121	43,69
2	0,72	62	22,39	122	44,06
3	1,08	63	22,75	123	44,42
4	1,44	64	23,11	124	44,78
5	1,81	65	23,47	125	45,14
6	2,17	66	23,83	126	45,50
7	2,53	67	24,19	127	45,86
8	2,89	68	24,56	128	46,22
9	3,25	69	24,92	129	46,58
10	3,61	70	25,28	130	46,94
11	3,97	71	25,64	131	47,31
12	4,33	72	26,00	132	47,67
13	4,69	73	26,36	133	48,03
14	5,06	74	26,72	134	48,39
15	5,42	75	27,08	135	48,75
16	5,78	76	27,44	136	49,11
17	6,14	77	27,81	137	49,47
18	6,50	78	28,17	138	49,83
19	6,86	79	28,53	139	50,19
20	7,22	80	28,89	140	50,56
21	7,58	81	29,25	141	50,92
22	7,94	82	29,61	142	51,28
23	8,31	83	29,97	143	51,64
24	8,67	84	30,33	144	52,00

Ajoaika yht.	Pisteet	Ajoaika yht.	Pisteet	Ajoaika yht.	Pisteet
25	9,03	85	30,69	145	52,36
26	9,39	86	31,06	146	52,72
27	9,75	87	31,42	147	53,08
28	10,11	88	31,78	148	53,44
29	10,47	89	32,14	149	53,81
30	10,83	90	32,50	150	54,17
31	11,19	91	32,86	151	54,53
32	11,56	92	33,22	152	54,89
33	11,92	93	33,58	153	55,25
34	12,28	94	33,94	154	55,61
35	12,64	95	34,31	155	55,97
36	13,00	96	34,67	156	56,33
37	13,36	97	35,03	157	56,69
38	13,72	98	35,39	158	57,06
39	14,08	99	35,75	159	57,42
40	14,44	100	36,11	160	57,78
41	14,81	101	36,47	161	58,14
42	15,17	102	36,83	162	58,50
43	15,53	103	37,19	163	58,86
44	15,89	104	37,56	164	59,22
45	16,25	105	37,92	165	59,58
46	16,61	106	38,28	166	59,94
47	16,97	107	38,64	167	60,31
48	17,33	108	39,00	168	60,67
49	17,69	109	39,36	169	61,03
50	18,06	110	39,72	170	61,39

Ajoaika yht.	Pisteet	Ajoaika yht.	Pisteet	Ajoaika yht.	Pisteet
51	18,42	111	40,08	171	61,75
52	18,78	112	40,44	172	62,11
53	19,14	113	40,81	173	62,47
54	19,50	114	41,17	174	62,83
55	19,86	115	41,53	175	63,19
56	20,22	116	41,89	176	63,56
57	20,58	117	42,25	177	63,92
58	20,94	118	42,61	178	64,28
59	21,31	119	42,97	179	64,64
60	21,67	120	43,33	180	65,00

AJOAJAN PISTETAULUKKO DKAJ

Ajoaika yht.	Pisteet	Ajoaika yht.	Pisteet
1	0,54	61	33,04
2	1,08	62	33,58
3	1,63	63	34,13
4	2,17	64	34,67
5	2,71	65	35,21
6	3,25	66	35,75
7	3,79	67	36,29
8	4,33	68	36,83
9	4,88	69	37,38
10	5,42	70	37,92

Ajoaika yht.	Pisteet	Ajoaika yht.	Pisteet
11	5,96	71	38,46
12	6,50	72	39,00
13	7,04	73	39,54
14	7,58	74	40,08
15	8,13	75	40,63
16	8,67	76	41,17
17	9,21	77	41,71
18	9,75	78	42,25
19	10,29	79	42,79
20	10,83	80	43,33
21	11,38	81	43,88
22	11,92	82	44,42
23	12,46	83	44,96
24	13,00	84	45,50
25	13,54	85	46,04
26	14,08	86	46,58
27	14,63	87	47,13
28	15,17	88	47,67
29	15,71	89	48,21
30	16,25	90	48,75
31	16,79	91	49,29
32	17,33	92	49,83
33	17,88	93	50,38
34	18,42	94	50,92
35	18,96	95	51,46
36	19,50	96	52,00

Ajoaika yht.	Pisteet	Ajoaika yht.	Pisteet
37	20,04	97	52,54
38	20,58	98	53,08
39	21,13	99	53,63
40	21,67	100	54,17
41	22,21	101	54,71
42	22,75	102	55,25
43	23,29	103	55,79
44	23,83	104	56,33
45	24,38	105	56,88
46	24,92	106	57,42
47	25,46	107	57,96
48	26,00	108	58,50
49	26,54	109	59,04
50	27,08	110	59,58
51	27,63	111	60,13
52	28,17	112	60,67
53	28,71	113	61,21
54	29,25	114	61,75
55	29,79	115	62,29
56	30,33	116	62,83
57	30,88	117	63,38
58	31,42	118	63,92
59	31,96	119	64,46
60	32,50	120	65,00

[illegible]

SUOMEN KENNELLIITTO - FINSKA KENNELKLUBBEN RY.
Valimotie 17-19 • 00380 Helsinki
Puhelin (09) 887 300 • www.kennelliitto.fi